

ARCHEOLOGIENOTA TESTELT - STATIONSSTRAAT

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN,
E. AUDENAERT & K. BOUCKAERT

MAART-JUNI 2021

Titel

Archeologienota zonder ingreep in de bodem. Testelt - Stationsstraat

Auteur(s)

Jan Claesen, Ben Van Genechten,
Evelien Audenaert & Kevin Bouckaert

Projectnummer

2021C127

Plaats en datum

Kortenaken, maart-juni 2021

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2021C127
ISSN 2034-5615

© 2021 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	<i>Algemeen</i>	<i>4</i>
1.2	<i>Beschrijving onderzoeksopdracht</i>	<i>4</i>
1.3	<i>Doelstellingen</i>	<i>7</i>
1.4	<i>Randvoorwaarden.....</i>	<i>7</i>
1.5	<i>Onderzoeksvragen</i>	<i>7</i>
2	Huidige & toekomstige situatie	8
2.1	<i>Huidige situatie</i>	<i>8</i>
2.2	<i>Toekomstige situatie</i>	<i>9</i>
3	Bureauonderzoek	13
3.1	<i>Landschappelijke & bodemkundige situering</i>	<i>13</i>
3.2	<i>Archeologische en erfgoedkundige data.....</i>	<i>20</i>
3.3	<i>Historiek en cartografische bronnen</i>	<i>23</i>
3.4	<i>Archeologische verwachting</i>	<i>31</i>
4	Resultaten bureauonderzoek	32
4.1	<i>Algemeen</i>	<i>32</i>
4.2	<i>Beantwoording onderzoeksvragen</i>	<i>32</i>
4.3	<i>Samenvatting / assessment bureauonderzoek</i>	<i>33</i>
4.4	<i>Programma van maatregelen</i>	<i>34</i>
5	Bibliografie	35
6	Figurenlijst.....	37
7	Plannenlijst.....	38

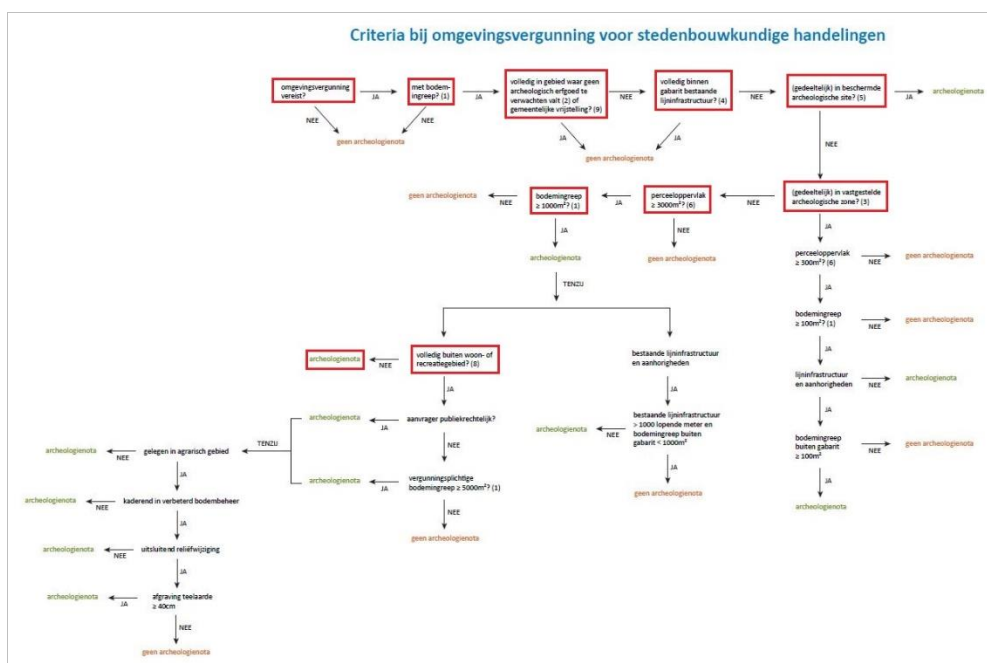
1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een omgevingsvergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen

1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

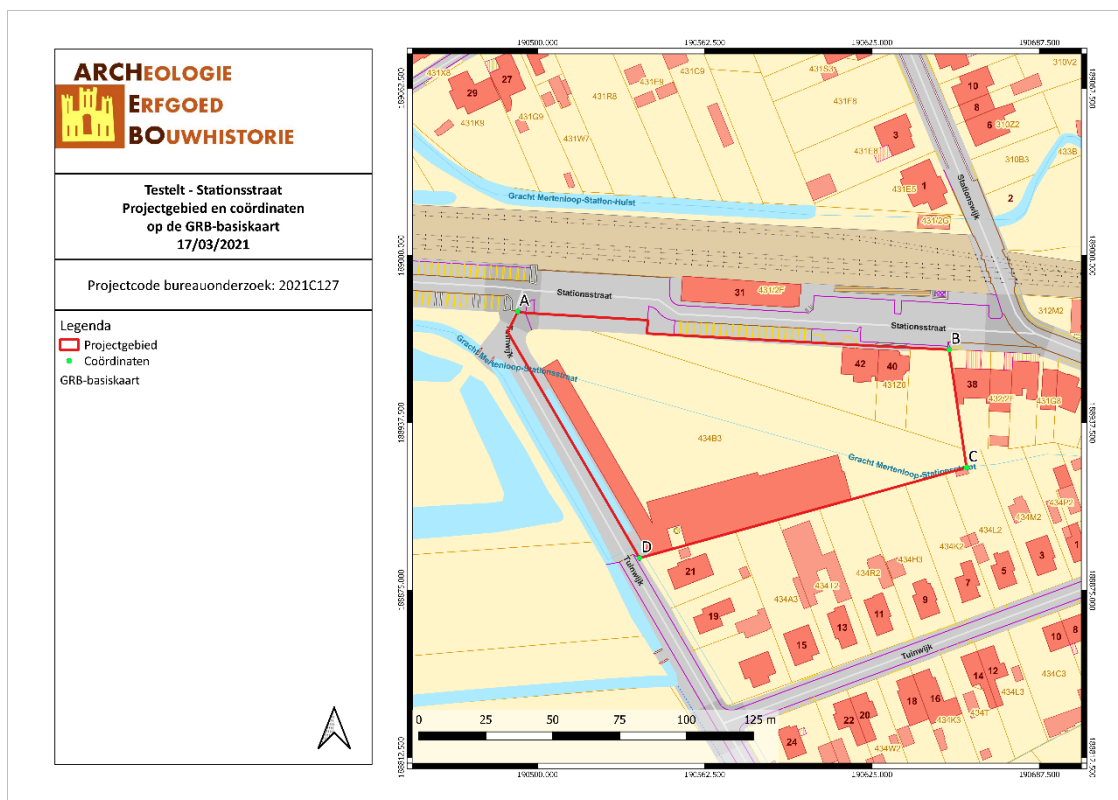
Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan de Stationsstraat 40-42 in Testelt (Scherpenheuvel-Zichem, Vlaams-Brabant). Op het terrein zal de huidige bebouwing gesloopt worden en de bestaande verharding opgebroken worden. Er zal een nieuw wooncomplex gebouwd worden met op het achterliggende terrein een ven dat als wadi/waterbuffer gebruikt zal worden. Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ca. 10.038 m².

Aangezien de aanvraag voor een omgevingsvergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd in maart 2021 onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de reeds uitgevoerde

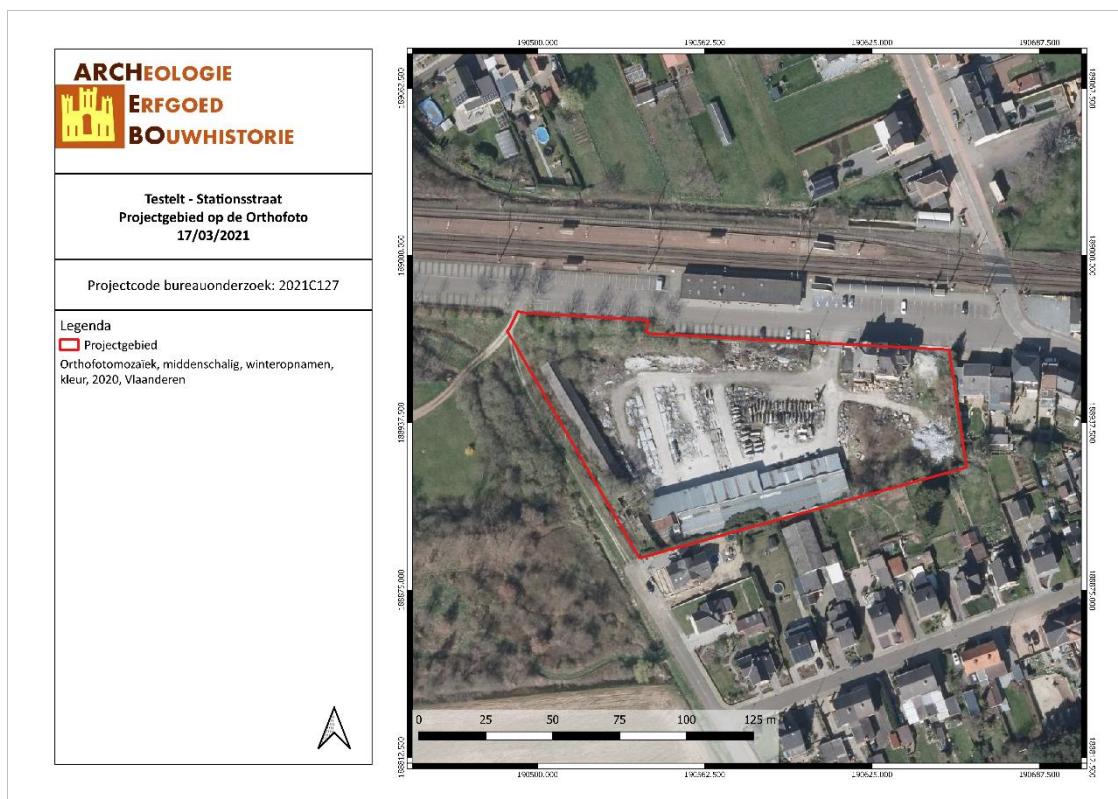
werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

Administratieve fiche	
Naam site:	Testelt - Stationsstraat
Onderzoek:	Archeologienota zonder ingreep in de bodem
Ligging:	Vlaams-Brabant, Scherpenheuvel-Zichem, deelgemeente Testelt, Stationsstraat 40-42
Kadaster:	Scherpenheuvel-Zichem, afdeling 4 (Testelt), sectie C, perceelnummers 431S2, 431Z6, 431Y6 & 434B3
Coördinaten:	A X 190.492.514.983.245
	Y 188.979.066.949.229
	B X 190.653.788.967.356
	Y 188.964.783.045.218
	C X 190.660.290.983.356
	Y 188.920.779.973.190
	D X 190.538.069.031.276
	Y 188.886.950.021.167
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba Merelnest 5 3470 Kortenaak
Projectcode bureauonderzoek:	2021C127
Projectleiding:	Jan Claesen
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014
Bewaarplaats archief:	Bij de opdrachtgever
Grootte projectgebied:	Ca. 10.038 m ²
Uitvoeringsperiode:	Maart 2021
Reden van de ingreep	Slopen huidige bebouwing en bouw van een nieuw wooncomplex met parking.
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring, slopen, woongebieden, agrarische gebieden,...

De onderstaande GRB-kadasterkaart en Orthofoto tonen het projectgebied op de meest recente stadskarten en luchtfoto's.

Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2021)

Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2021)

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

1.4 RANDVOORWAARDEN

Het betreft een uitgesteld onderzoek aangezien de bestaande bebouwing in eerste instantie gesloopt moet worden en de bestaande verharding opgebroken moet worden vooraleer archeologisch onderzoek mogelijk is. De nutsleidingen zijn eveneens nog aanwezig en bevinden zich op een ongekende locatie en houdt hierdoor een veiligheidsrisico in. De sloop (werken aan de fundamenteën, onder het maaiveld) van de aanwezige bebouwing mag enkel uitgevoerd worden onder begeleiding van een erkend archeoloog.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

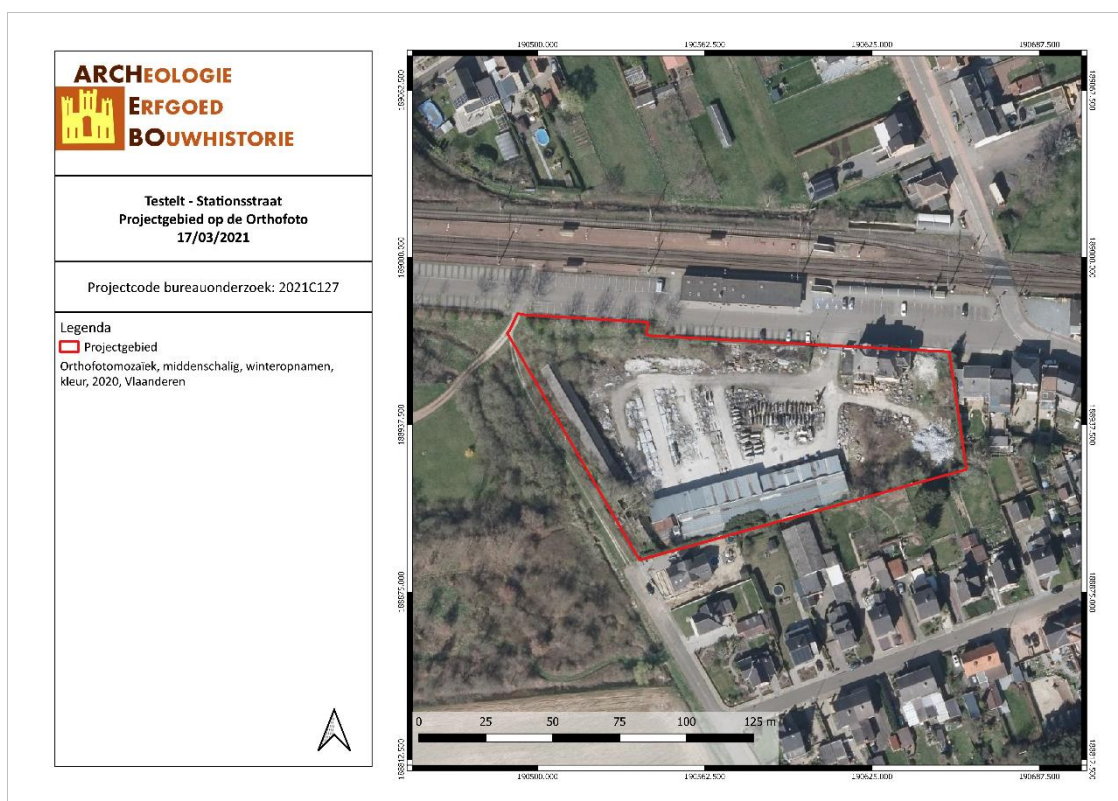
Tijdens het bureauonderzoek dienen op zijn minst onderstaande vragen beantwoord te worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*
2. *Welke info is er nog te vinden over voormalige constructies op het terrein?*
3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van historisch kaart- en bronnenmateriaal?*
4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied ligt aan de Stationsstraat 40-42 en de Tuinwijk in Testelt (Scherpenheuvel-Zichem, Vlaams-Brabant). De Stationsstraat vormt de verbinding tussen het centrum van Testelt en het station, vertrekkend aan de kerk. De straat heeft een rechtlijnig verloop met langs weerszijden rijbebouwing en vrijstaande woningen.¹ De twee panden ter hoogte van de Stationsstraat zijn geregistreerd als vastgesteld bouwkundig erfgoed. Het betreft een modernistisch burgerhuis (ID 40538) ter hoogte van Stationsstraat 40 en een burgerhuis (ID 39772) ter hoogte van Stationsstraat 42. Het modernistisch burgerhuis is een halfvrijstaande villa daterend uit de jaren 1940 (kadastraal geregistreerd in 1945) en gelegen bij het station van Testelt.² Het burgerhuis dateert uit het interbellum.³ De panden staan reeds enkele decennia leeg en zijn bouwkundig totaal vervallen. In het zuiden en westen van het terrein staan hangars. Binnen het terrein liggen ook enkele verharde wegen. Het centrum van het terrein wordt als stockageplaats benut. In het noordwesten, oosten en zuidoosten liggen groene zones. Volgens het gewestplan ligt het projectgebied grotendeels binnen woongebieden, de zuidwestelijke grens van het terrein ligt binnen agrarische gebieden met ecologisch belang.

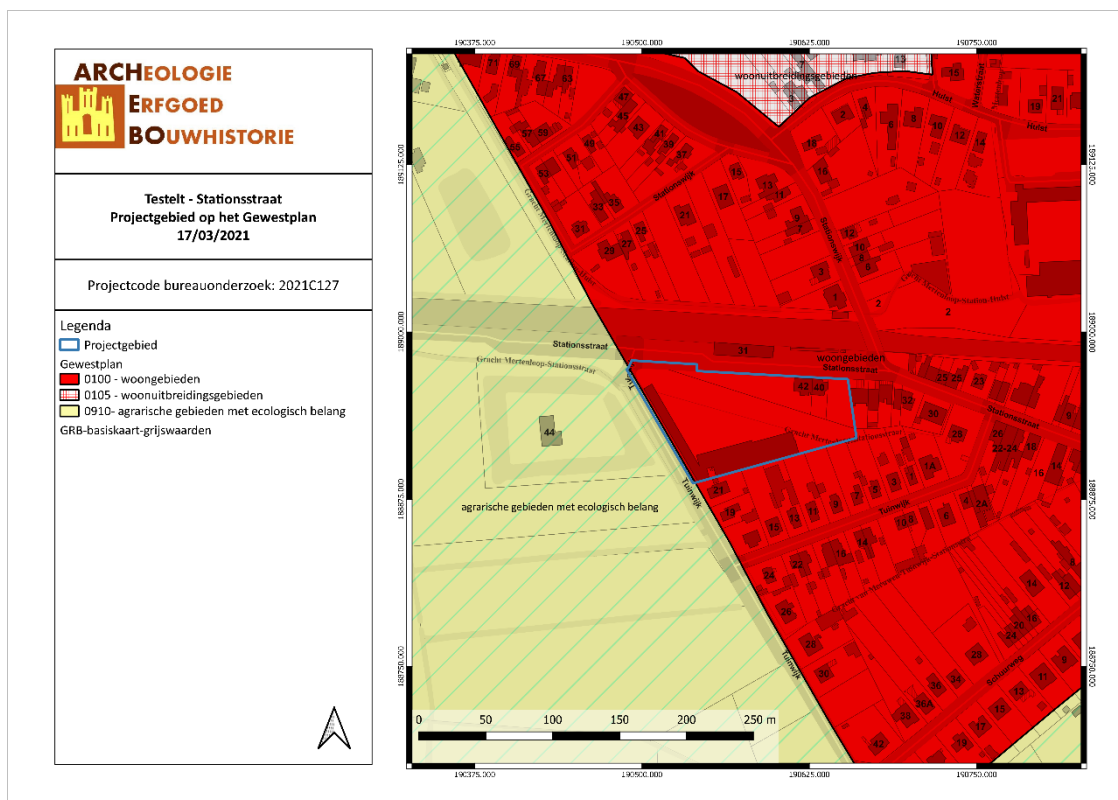
TEST/21/03/17/3 - Digitale aanmaak

Figuur 4: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2021)

¹ 'Stationsstraat', geraadpleegd 18 maart 2021, <https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/16356>.

² 'Modernistisch burgerhuis', geraadpleegd 18 maart 2021, <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/40538>.

³ 'Burgerhuis', geraadpleegd 18 maart 2021, <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/39772>.

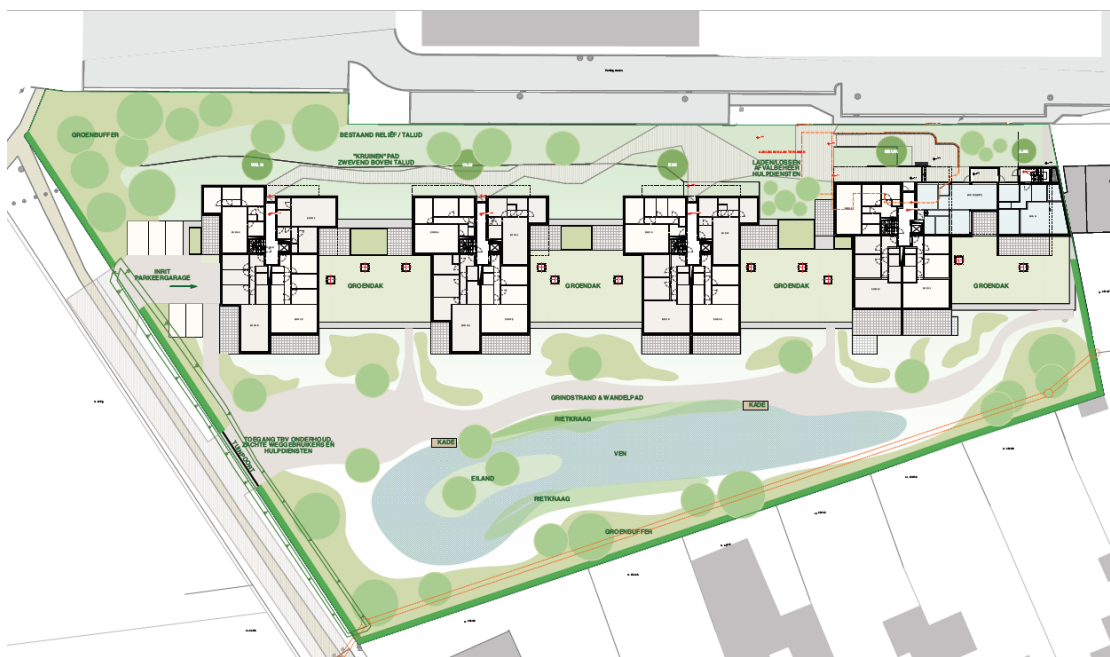
TEST/21/03/17/4 - Digitale aanmaak

Figuur 5: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2021)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

Op het projectgebied zal door de opdrachtgever de bestaande bebouwing gesloopt worden en de verharding opgebroken worden. Op het terrein zal een nieuw wooncomplex gerealiseerd worden, verdeelt in vijf woonblokken ('wilg', 'olm', 'eik', 'beuk' en 'aak'), verbonden met een groendak. Geheel onder de woonblokken zal een parking en fietsenstallingen aangelegd worden die bereikbaar is vanaf de Tuinwijk. Deze parking bevindt zich op -1 t.o.v. de huidige Stationsstraat (huidig talud vanaf niveau Stationsstraat naar tuinniveau (*zie snede*)). De eerste verdieping zal zich op het niveau van de Stationsstraat bevinden. Het niveau van de Stationsstraat ligt op een hoogte van ca. 18,50 m. Het vloerniveau van het tuinniveau (= bestaand terreinprofiel) is gelegen op ca. 16,40 m (*zie profiel*). Het vloerniveau zal gefundeerd worden met een bodemplaat tot op de vorstvrije diepte. Enkel ter hoogte van de lift wordt dieper uitgegraven. De exacte diepte hiervan is nog niet gekend. De woningen op het tuinniveau worden voorzien van een terras in kleiklinkers.

Tussen het wooncomplex en de Stationsstraat wordt ter hoogte van het bestaande talud een groenbuffer aangelegd met de aanplanting van bomen. Ook zal hier een "kruinen"-pad worden aangelegd, zwevend boven het talud. Tussen de woonblokken 'eik' en 'beuk' zal een zone voorbehouden voor het laden en lossen door afvalbeheer en hulpdiensten. Ook ter hoogte van de Tuinwijk wordt een toegang voorzien t.b.v. onderhoud, zachte weggebruikers en hulpdiensten. In dit achtergebied wordt een ven aangelegd dat als wadi/bufferbekken zal fungeren. Rond dit ven kot een grindstrand en wandelpad, alsook twee kades en een groenbuffer. De exacte uitgravingsdiepte van het ven is tot op heden nog niet exact gekend. Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ca. 10.038 m².

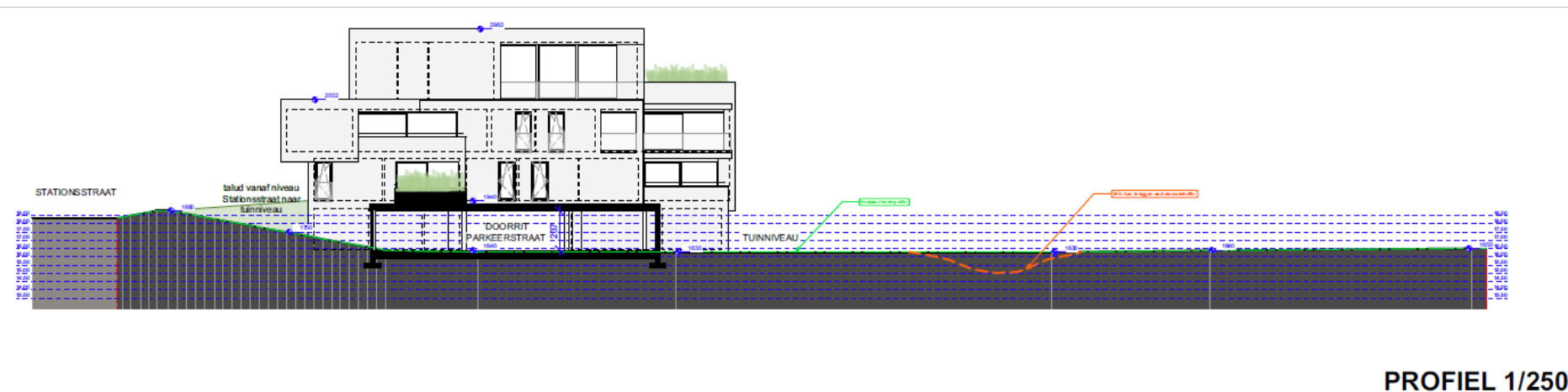
Figuur 6: Inplanting (initiatiefnemer, 2021)

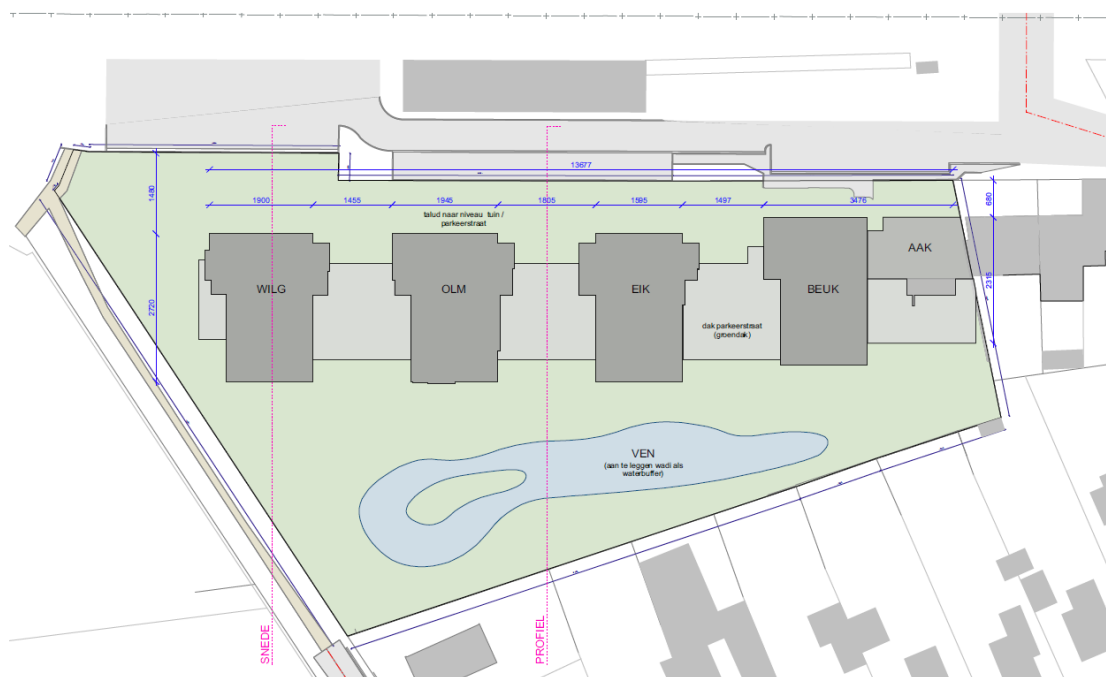
Figuur 7: Inplanting kelders (initiatiefnemer, 2021)

Figuur 8: Snede (initiatiefnemer, 2021)

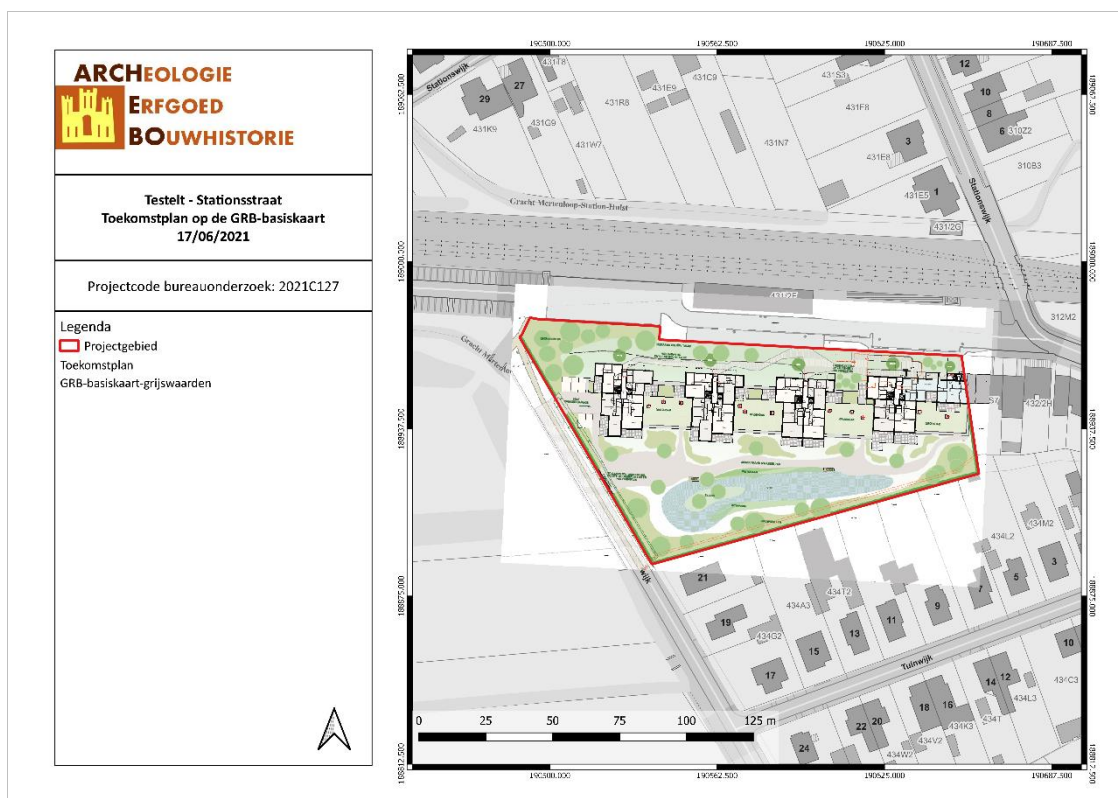

Figuur 9: Profiel (initiatiefnemer, 2021)

INPLANTING 1/500

Figuur 10: Inplanting (initiatiefnemer, 2021)

TEST/21/06/17/5 - Digitale aanmaak

Figuur 11: Situering van het projectgebied en toekomstplan op de GRB-basiskaart (ARCHEBO bvba, 2021)

3 BUREAUONDERZOEK

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare kaarten van het plangebied, te weten de bodemkaart, geologische kaarten, bodemerosiekaart, bodemgebruikskaart en relevante historische kaarten. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) werd gebruikt als uitgangspunt voor de bestudering van archeologische waarden in de omgeving van het plangebied.

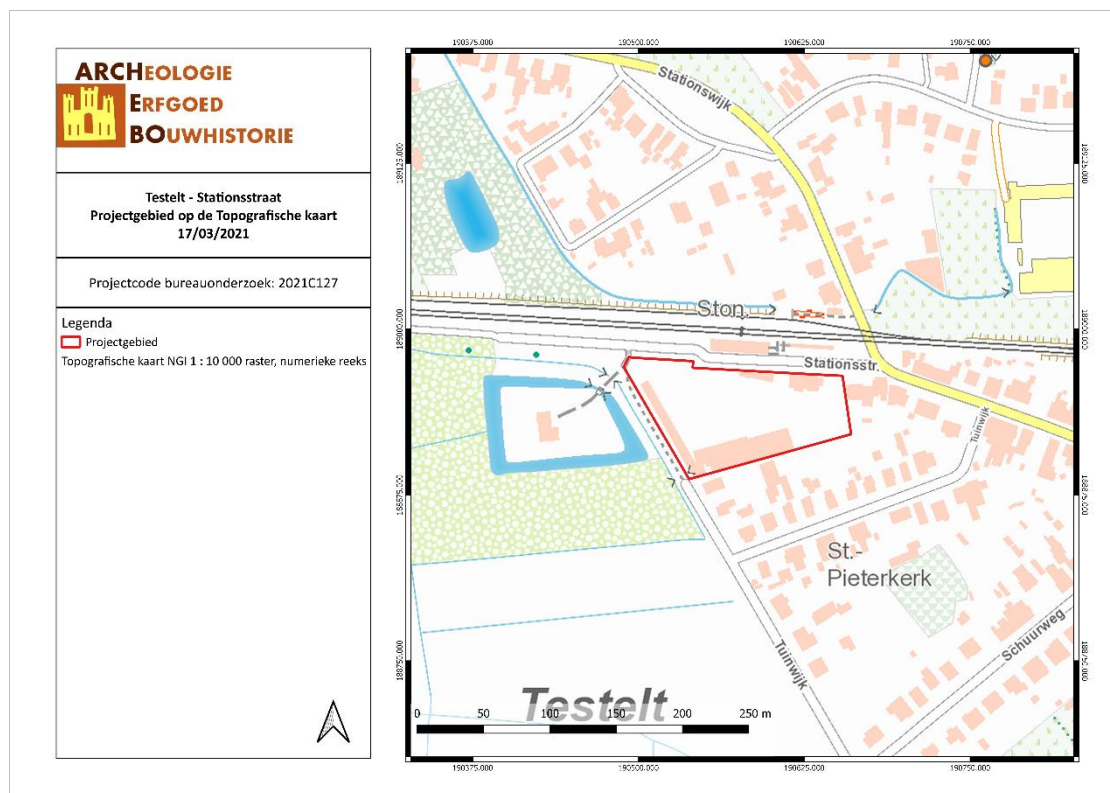
De gebruikte kaarten werden in georeferenciede vorm (Belge Lambert 1972) gebruikt in het programma QGIS. In dit programma werden de genoemde kaarten als lagen toegevoegd teneinde er de huidige en toekomstige situatie op te kunnen weergeven. Het plangebied werd bovendien op alle kaarten geplot om de oriëntatie op de kaarten te vergemakkelijken.

3.1 LANDSCHAPPELIJKE & BODEMKUNDIGE SITUERING

3.1.1 Topografische situering

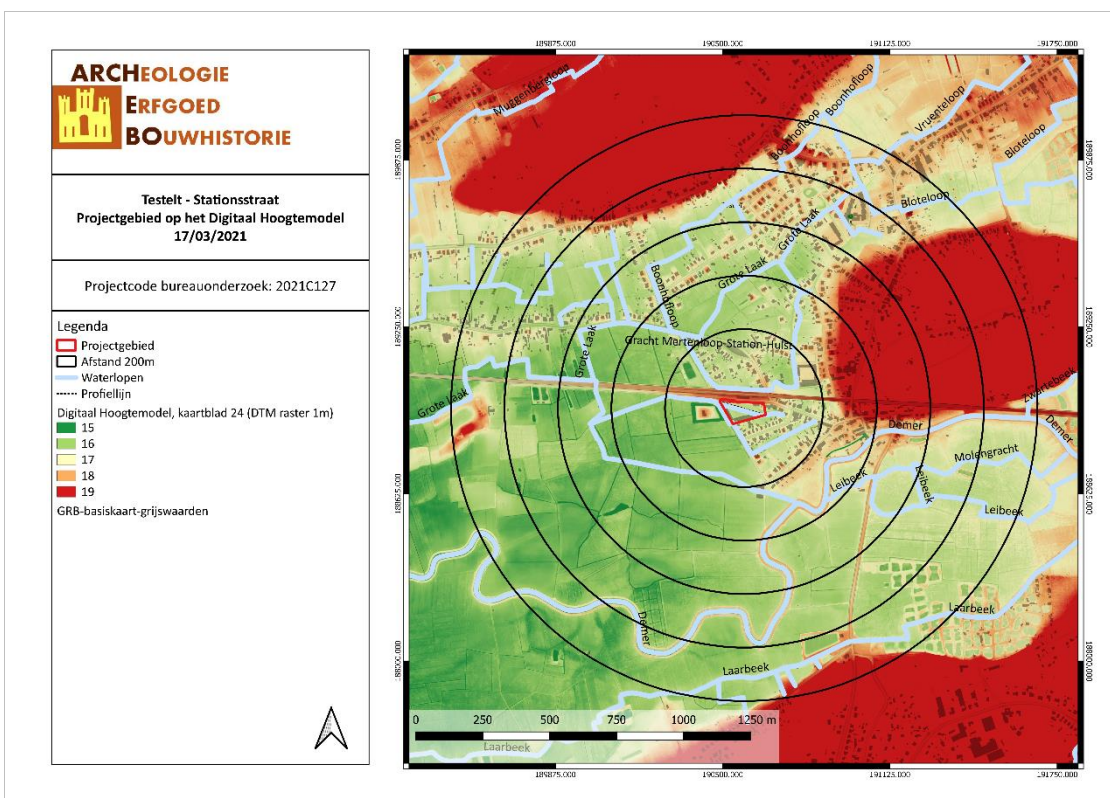
Het projectgebied ligt aan de Stationsstraat 40-42 in Testelt, een deelgemeente van Scherpenheuvel-Zichem, een gemeente gelegen in de Belgische provincie Vlaams-Brabant. De fusiegemeente bestaat uit de deelgemeenten Scherpenheuvel, Averbode, Zichem, Messelbroek en Testelt en grenst aan de gemeenten Laakdal, Tessenderlo, Diest, Bekkevoort, Tielt-Winge, Aarschot en Herselt. Kadastraal ligt het terrein in Scherpenheuvel-Zichem, afdeling 4 (Testelt), sectie C, perceelnummers 431S2, 431Z6, 431Y6 en 434B3.

Het projectgebied grenst aan de Demervallei tussen Aarschot en Diest (ID 10305; vastgesteld landschapsrelict). Zelf is het terrein vrij vlak, enkel in het noordwesten (bestaande talud) en zuidoosten is een groter hoogteverschil. Het hoogteverschil in het noordwesten is te wijten aan de aanleg van de Stationsstraat en spoorweg, het hoogteverschil in het zuidoosten is te wijten aan de gracht Mertenloop-Stationsstraat, die door het terrein loopt. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 15,5 en 18 meter boven de zeespiegel. De gracht Mertenloop-Stationsstraat is een aftakking van de Grote Laak, die vanaf ca. 200m ten noorden van het terrein stroomt. Vanaf ca. 300m ten zuidoosten stroomt de Demer, vanaf ca. 350m ten zuidoosten de Leibeek en vanaf ca. 450m ten zuidoosten de Molengracht. Ca. 900m ten zuidoosten van het terrein ligt de Laarbeek. Ten noorden van het terrein liggen nog enkele lopen, zoals de Boonhofloop, Bloteloop, Vruenteloop en Muggenbergloop, allemaal aftakkingen van de Grote Laak.

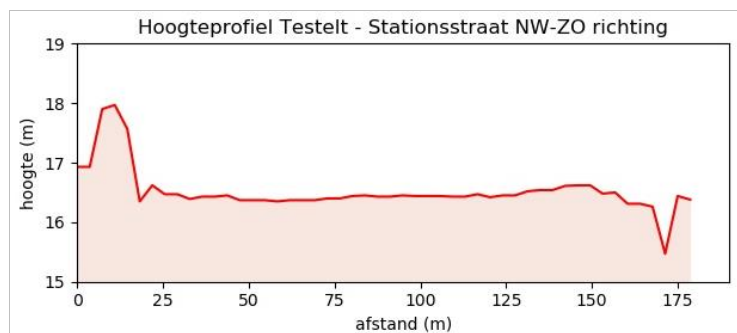
TEST/21/03/17/6 - Digitale aanmaak

Figuur 12: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2021)

TEST/21/03/17/7 - Digitale aanmaak

Figuur 13: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2021)

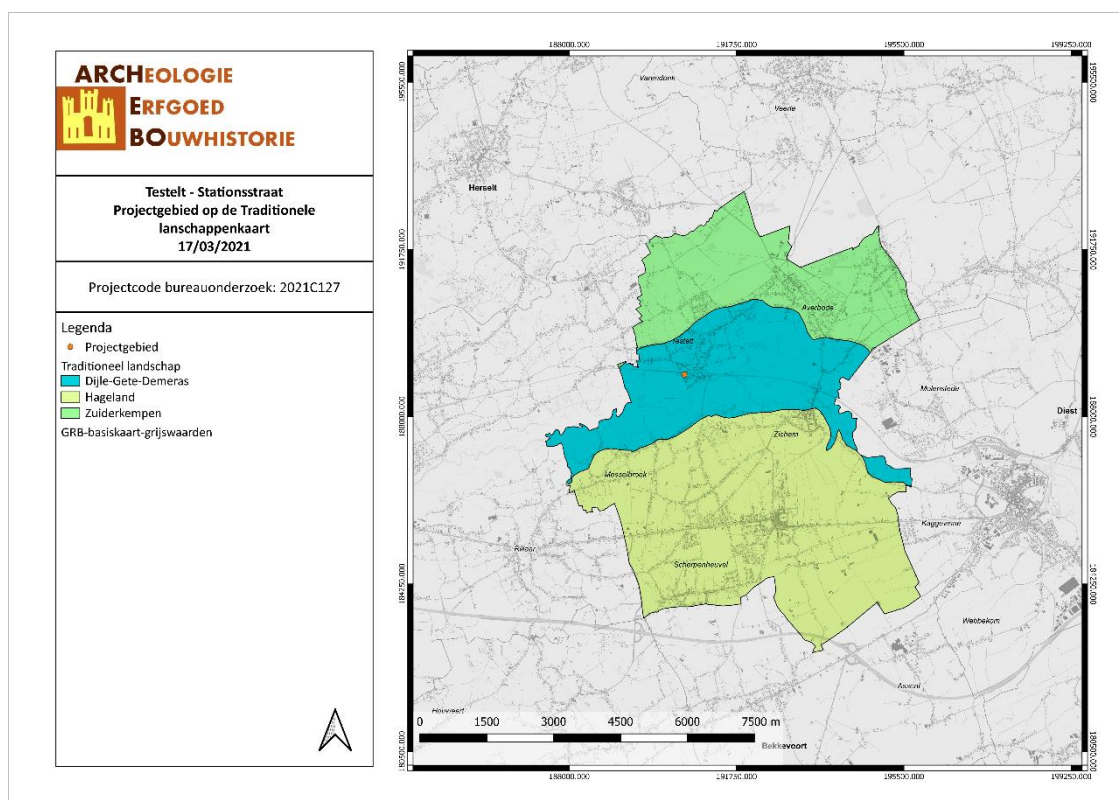

Figuur 14: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in NW-ZO richting (Geopunt, 2021)

3.1.2 Geologie & landschap

3.1.2.1 Fysisch geografisch

Het projectgebied is volgens de Traditionele Landschappenkaart gekarteerd als 'Dijle-Gete-Demeras'. De gehele gemeente Scherpenheuvel-Zichem wordt van noord naar zuid gekarteerd als Zuiderkempen, Dijle-Gete-Demeras en Hageland.

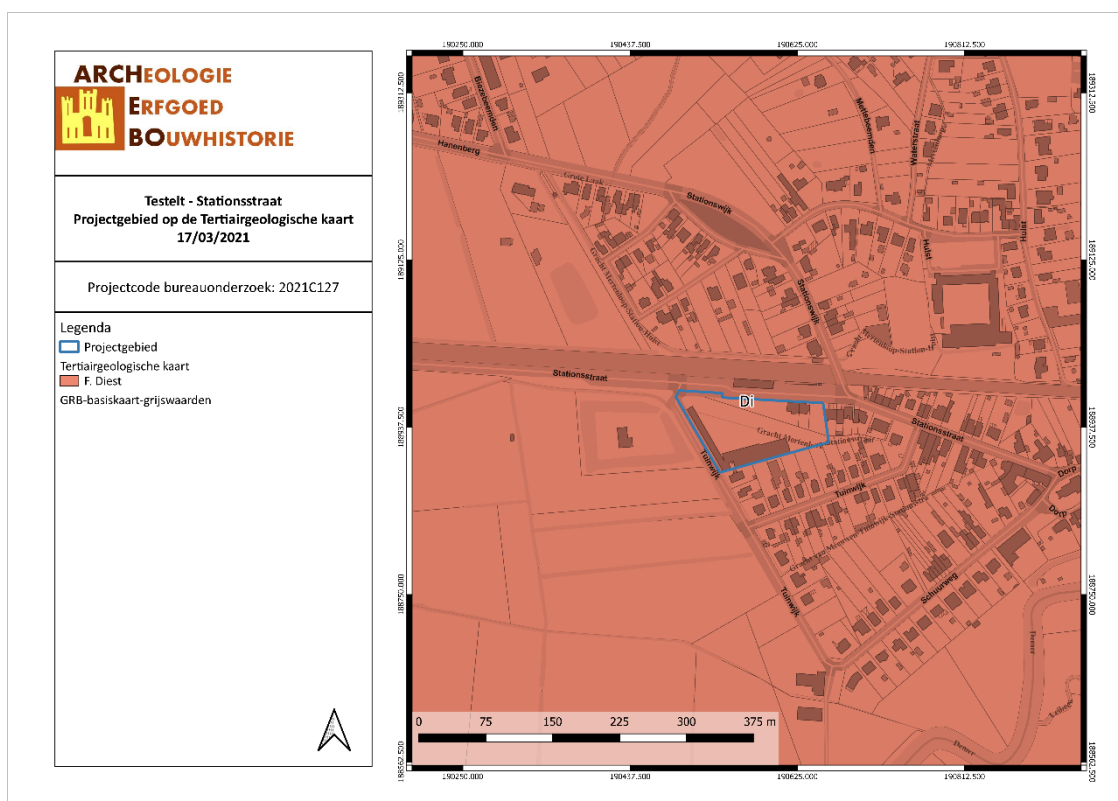

TEST/21/03/17/8 - Digitale aanmaak

Figuur 15: Scherpenheuvel-Zichem aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2021)

3.1.2.2 Paleogeen & neogeen (Tertiair)

Op basis van de Databank Ondergrond Vlaanderen bevindt het onderzoeksterrein zich binnen de **Formatie van Diest**. Deze formatie bestaat uit groen tot bruin zand, is heterogeen en glauconietrijk en heeft meerdere grindlagen, (ijzer)zandsteenbanken, klei- en micarrijke horizonten en schuine gelaagdheid.⁴

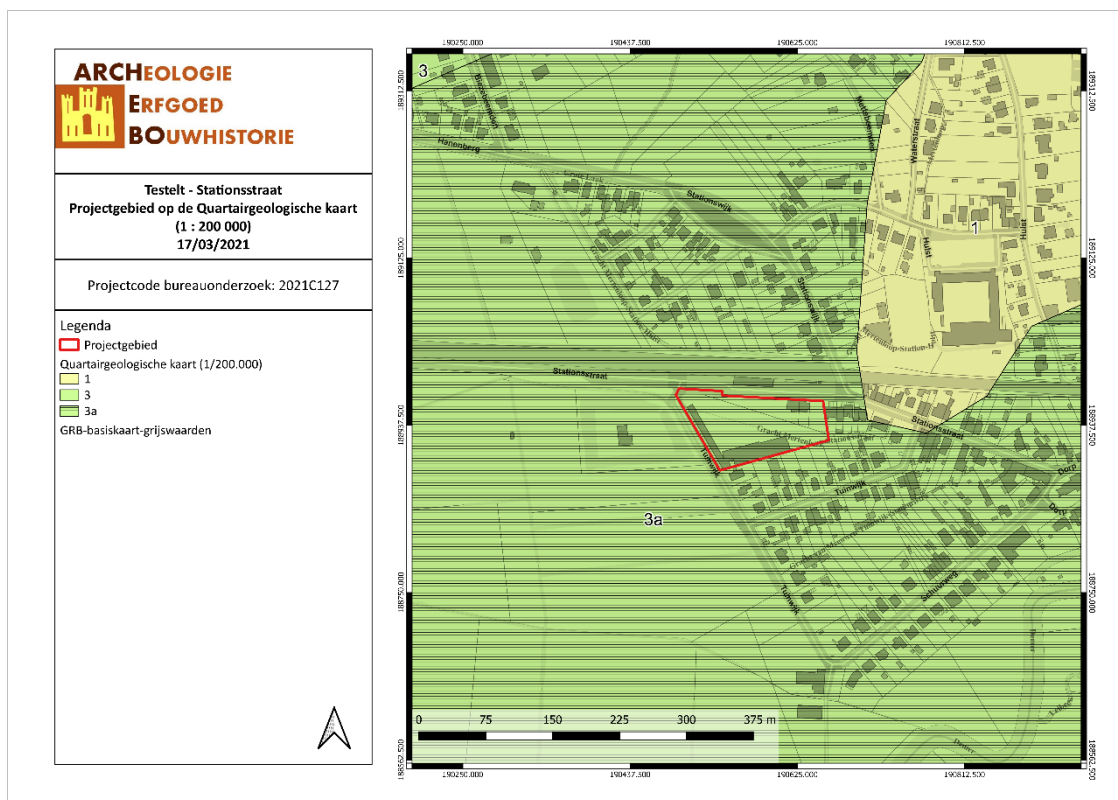
TEST/21/03/17/9 - Digitale aanmaak

Figuur 16: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2021)

3.1.2.3 Quartair

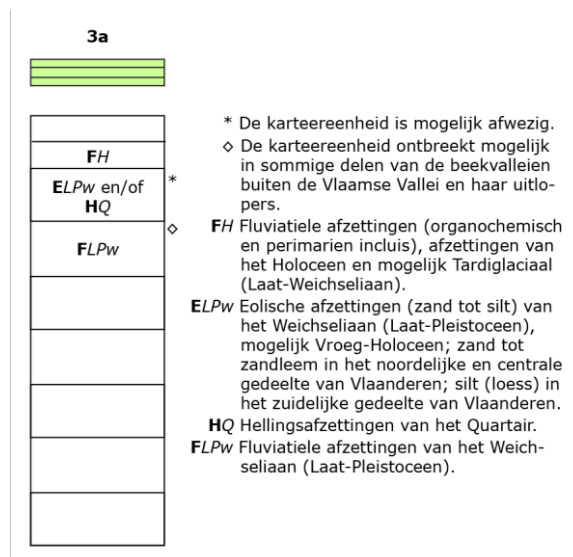
Volgens de quartairgeologische kaart (1/200.000) bevindt het projectgebied zich volledig binnen **type 3a**. De onderste laag van dit type bestaat uit fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen). Deze karteereenheid ontbreekt mogelijk in sommige delen van de beekvalleien buiten de Vlaamse Vallei en haar uitlopers. De fluviatiele afzettingen worden mogelijks bedekt door een laag van eolische afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen, en/of hellingsafzettingen van het Quartair. De eolische afzettingen bestaan uit zand tot zandleem in het centrale gedeelte van Vlaanderen. De karteereenheid met eolische afzettingen en hellingsafzettingen is echter mogelijk afwezig. De bovenste laag van type 3a bestaat uit fluviatiele afzettingen (organochemische en perimarien inclus), afzettingen van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal (Laat-Weichseliaan).

⁴ 'Geopunt', z.d., <https://www.geopunt.be/>; Pieter Laga, Stephen Louwyte, en Stéphane Geets, 'Paleogene and Neogene lithostratigraphic units (Belgium)', *Geologica Belgica*, 4/1-2 (2001): 144.

TEST/21/03/17/10 - Digitale aanmaak

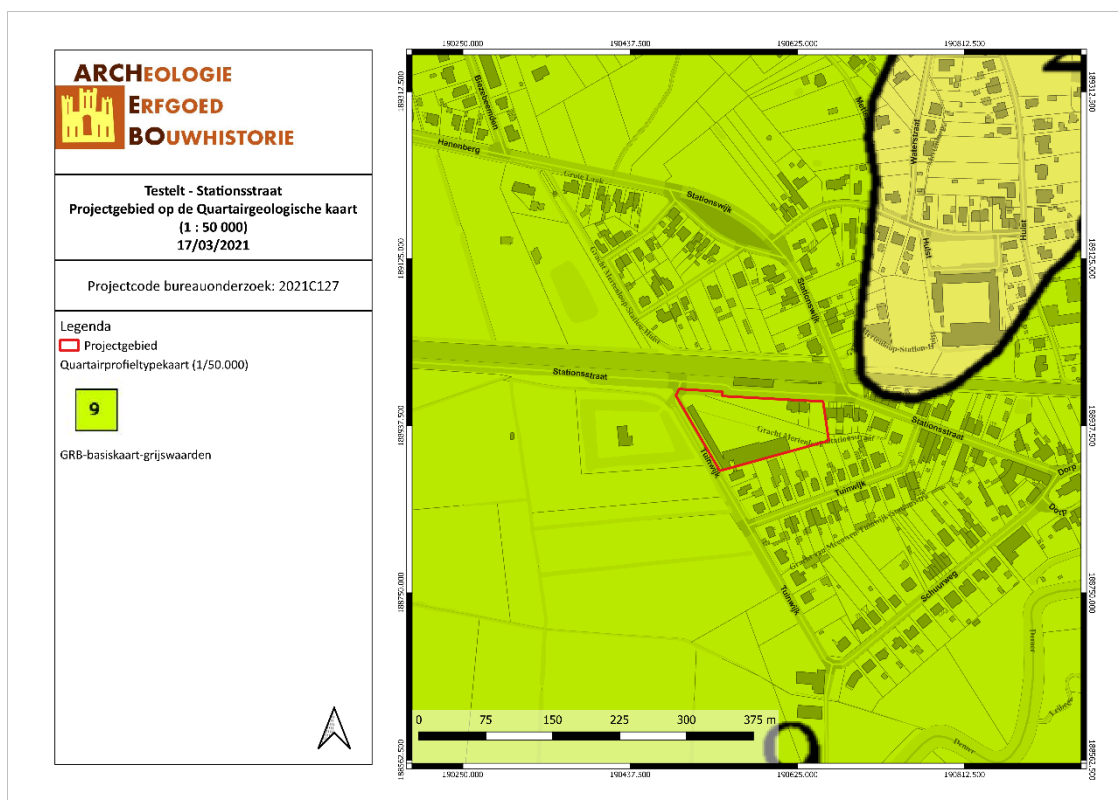
Figuur 17: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2021)

Figuur 18: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2021)

Volgens de quartairgeologische kaart (1/50.000) kent het projectgebied **type 9**. De onderste laag bestaat uit Tertiair afzettingen. Deze afzettingen worden bedekt door vlechtende rivierafzettingen, die zandig (zeer fijn tot grof) van natuur zijn met mogelijks in het basisgedeelte grind (Formatie van Zemst). Vervolgens kan er mogelijkerwijze een laag aanwezig zijn van zandige tot zandlemige eolische afzettingen, homogeen bovenaan, mogelijk gevolgd door een alternatie van zand- en leemlagen (Formatie van Gent).

De bovenste laag van type 9 bestaat uit fluviatiele afzettingen met een textuur variërend van klei tot zand, mogelijk veen ontwikkeld.⁵

TEST/21/03/17/11 - Digitale aanmaak

Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2021)

3.1.2.4 Bodem, bodemkundig booronderzoek, erosie & bodemgebruik

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied grotendeels omschreven als **OB**, wat verwijst naar bebouwde zones.⁶ Langs de zuidelijke grens is de bodem gekarteerd als **Eep**, sterk gleyige gronden op klei met reductiehorizont zonder profielontwikkeling. Het zijn natte alluviale kleibodems, met een donker grijsbruine bouwvoor en zijn meestal matig kalkhoudend. Roestverschijnselen komen voor vanaf 40-60cm diepte, dieper dan 80 cm wordt blauwgrijs gereduceerd materiaal aangetroffen.⁷

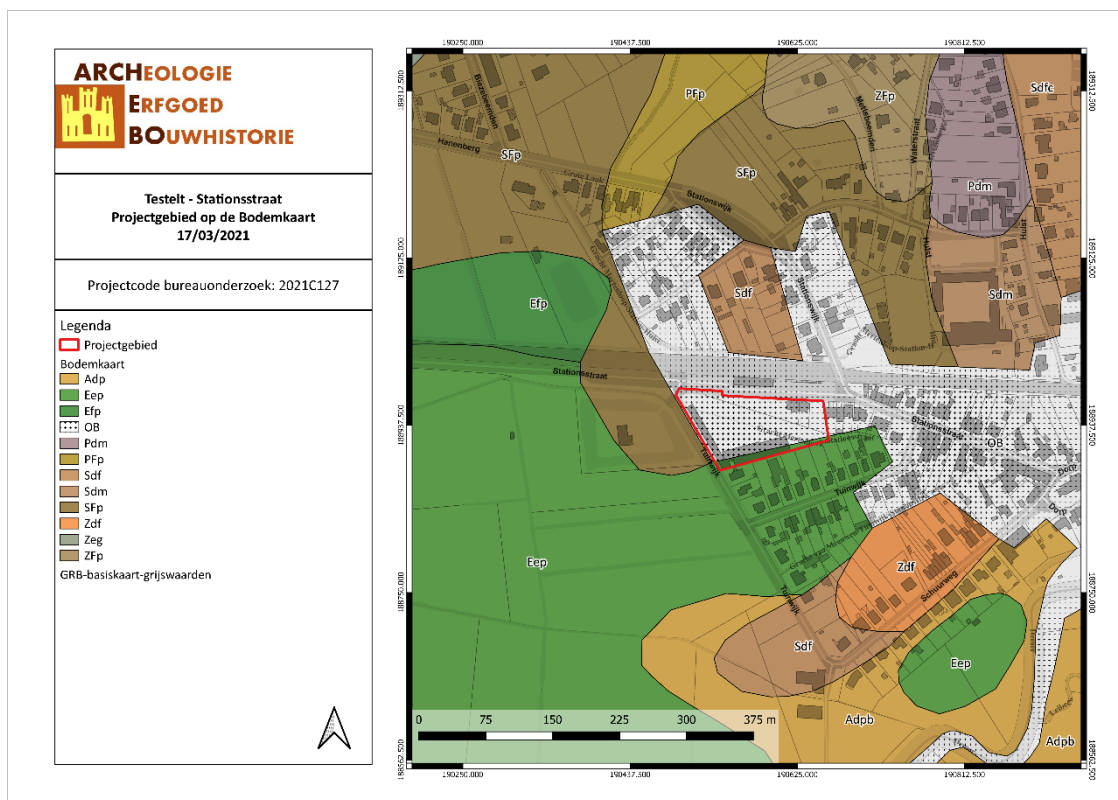
Op de Potentiële bodemerosiekaart is over het projectgebied geen informatie beschikbaar.

Volgens de bodemgebruikskaart ligt het projectgebied binnen akkerbouw en andere bebouwing.

⁵ Frieda Bogemans, *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - Kaartblad 24 Aarschot*, Quartairgeologische Kaart (Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, 2007).

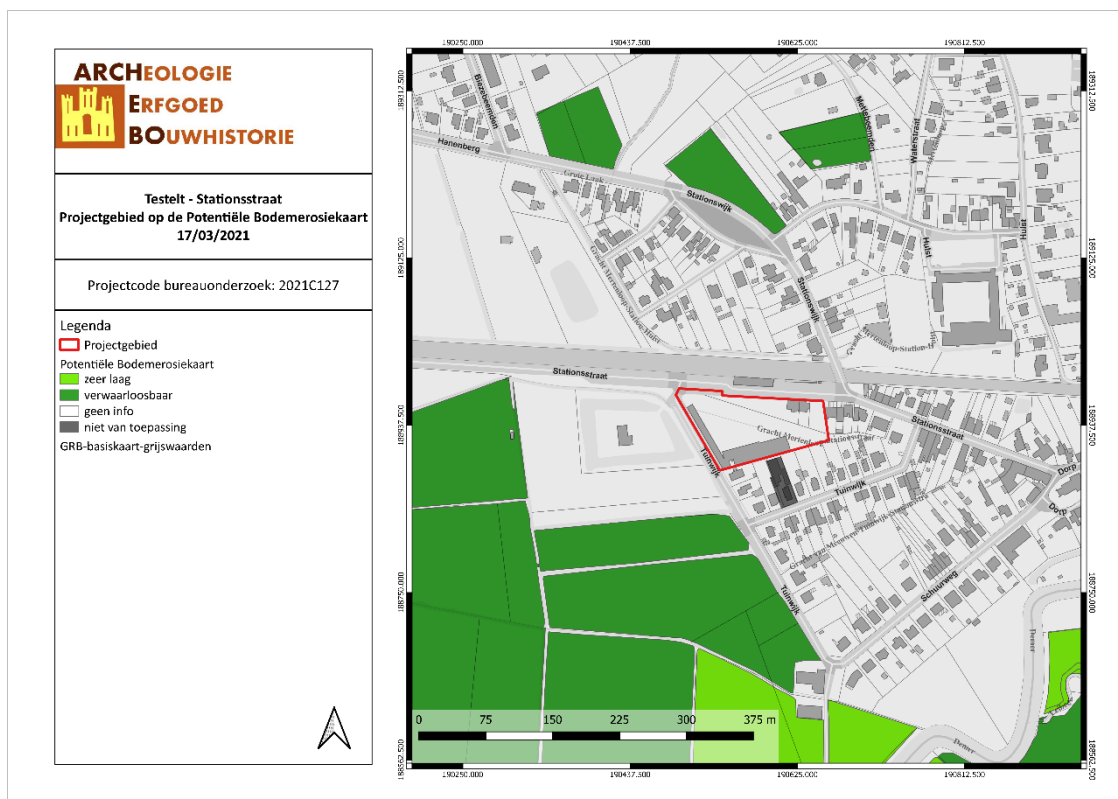
⁶ E. Van Ranst en C. Sys, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)* (Gent: Laboratorium voor Bodemkunde - Universiteit Gent, 2000), 18.

⁷ Van Ranst en Sys, 72, 87.

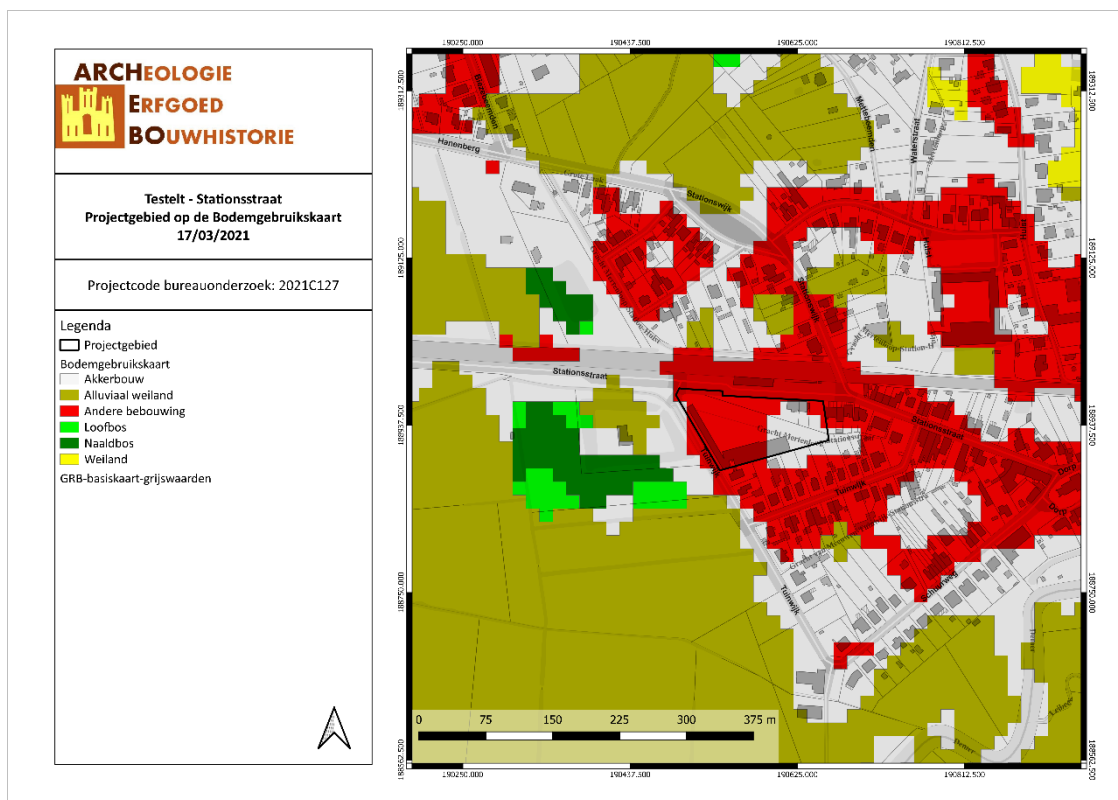
TEST/21/03/17/12 - Digitale aanmaak

Figuur 20: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2021)

TEST/21/03/17/13 - Digitale aanmaak

Figuur 21: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemosiekaart (Geopunt, 2021)

TEST/21/03/17/14 - Digitale aanmaak

Figuur 22: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2021)

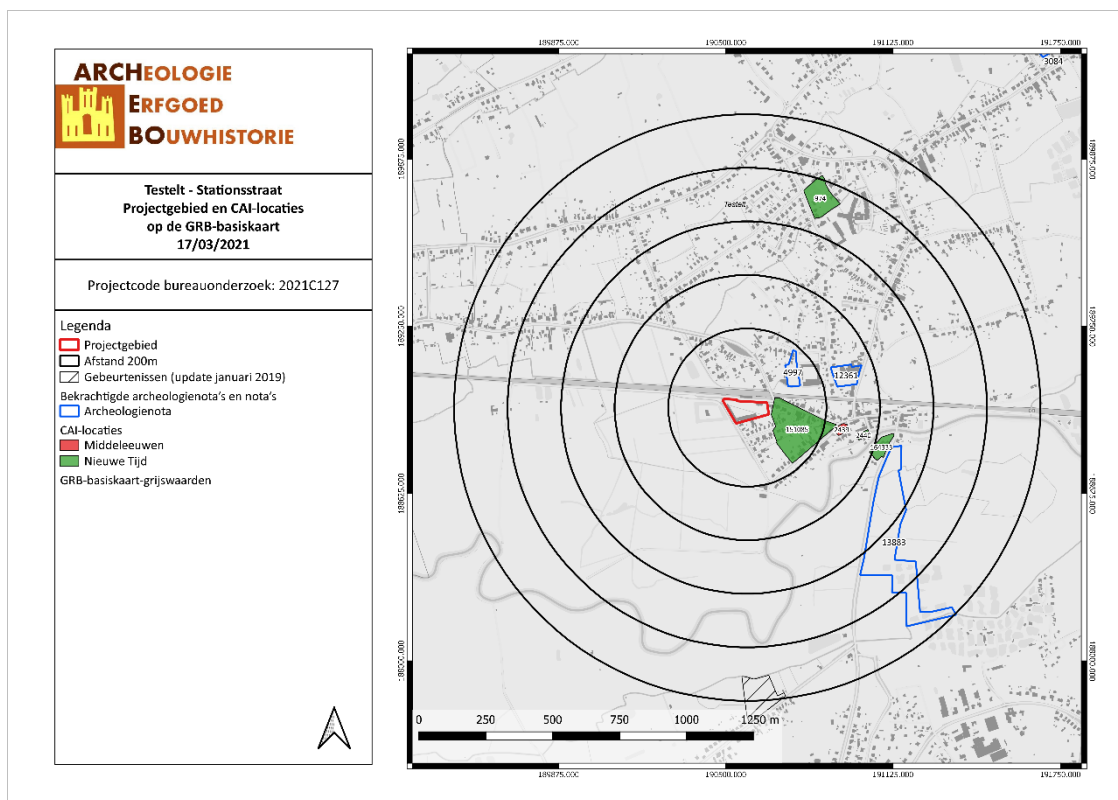
3.2 ARCHEOLOGISCHE EN ERFGOEDKUNDIGE DATA

3.2.1 Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving. Net ten oosten van het projectgebied heeft volgens een kaartstudie een motte of schans uit de 17de eeuw gestaan (**CAI 151085**).

Tussen 200 en 400m ten oosten van het projectgebied staat de Sint-Pieterskerk uit de Late Middeleeuwen (**CAI 2439**) en heeft volgens een kaartstudie een watermolen uit de 17de eeuw (**CAI 2440**) gestaan. Ca. 400-450m ten oosten van het projectgebied staat de pastorie van de Sint-Pietersparochie, die teruggaat tot de 17de eeuw (**CAI 164333**).

Ca. 700-800m ten noorden van het projectgebied heeft, volgens een kaartstudie, de Kattestraatschans uit de 17de eeuw (**CAI 974**) gestaan.

TEST/21/03/17/15 - Digitale aanmaak

Figuur 23: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2021)

3.2.2 Bekrachtigde archeologienota's en nota's

In oktober 2017 heeft BAAC Vlaanderen n.a.v. een verkaveling ter hoogte van de Hulst in Testelt een archeologienota opgesteld (ID 4997). Door de ligging aan de rand van de Demervallei en de drogere, hoger gelegen Zuiderkemp, vlakbij één van de doorwaadbare plaatsen van de Demer, was het projectgebied een interessante plek voor menselijke activiteit in alle periodes. Zowel voor Steentijdsites als voor sporensites uit jongere periodes is er een middelhoge verwachting. Er is dus een potentieel op kennisvermeerdering bij verder archeologisch onderzoek. Een vervolgonderzoek is dan ook nodig en zal in de eerste plaats bestaan uit een landschappelijk bodemonderzoek d.m.v. boringen, om de bodemopbouw en mogelijk aanwezigheid van Steentijdsites te evalueren. Nadien kunnen, afhankelijk van de resultaten, archeologische boringen en proefsleuven nodig zijn.⁸

N.a.v. de bouw van een meerwoningenproject aan de Pastoriestraat in Scherpenheuvel-Zichem (ID 12361) is een archeologienota opgesteld. Uit de bureaustudie is gebleken dat er voor het projectgebied een verwachting is voor het aantreffen van zowel vondsten- als sporenarcheologie, maar dat de bodem door de huidige bebouwing en verharding verstoord kan zijn. Daarom moet in de eerste plaats de bodemopbouw en verstoringsgraad geëvalueerd worden aan de hand van landschappelijke boringen. Nadien kan het verder onderzoek bestaan uit een archeologisch booronderzoek, proefputten i.f.v. Steentijd artefactensites en/of proefsleuven (of geen).⁹

Voor het landinrichtingsproject Merode ter hoogte van de Bedevaardswegen Doodbroek in Scherpenheuvel-Zichem (ID 13883) werd een archeologienota opgesteld. De toekomstige werken (aanleg

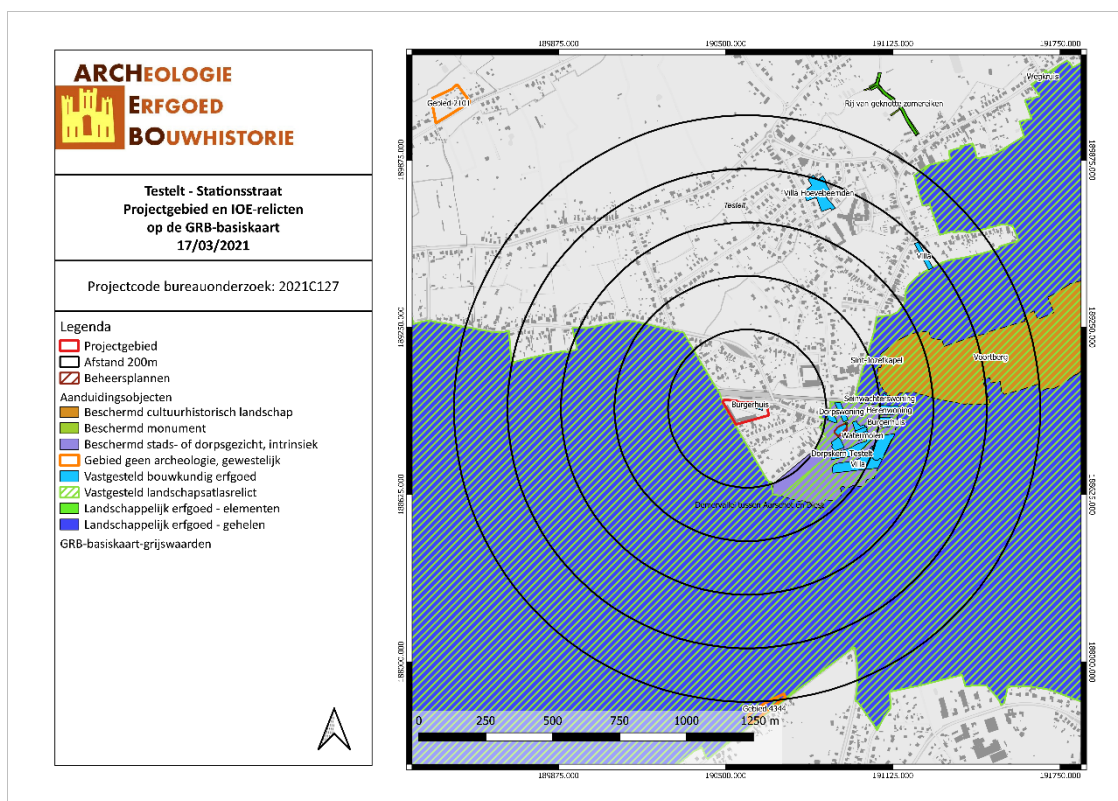
⁸ Ali Jelene Scheers, 'Archeologienota met uitgesteld onderzoek Scherpenheuvel-Zichem Testelt Hulst', Archeologienota (Gent: BAAC Vlaanderen bvba, oktober 2017).

⁹ Floortje Heirman, 'Pastoriestraat (Scherpenheuvel-Zichem, Vlaams-Brabant)', Archeologienota (Sint-Michiels-Brugge: Ruben Willaert bvba, 2019).

bedevaartsweg en drie bruggetjes) zullen een zeer beperkte impact hebben op het bodemarchief. Hierdoor zal verder onderzoek slechts een geringe kenniswinst opleveren. Een vervolgonderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.¹⁰

3.2.3 Inventaris Onroerend Erfgoed (IOE)

De Inventaris van het onroerend erfgoed biedt een overzicht van waardevol erfgoed in Vlaanderen. Zowel bouwkundig, archeologisch, landschappelijk als varend erfgoed zijn opgenomen in deze databank, goed voor meer dan 83.000 erfgoedobjecten in totaal. Op basis van diverse zoekcriteria kan er heel gericht naar de verschillende erfgoedobjecten gezocht worden. Erfgoedobjecten kunnen vastgesteld en/of beschermd zijn.¹¹ Binnen het projectgebied bevinden zich twee gebouwen die sinds 9 november 2011 geregistreerd staan als vastgesteld bouwkundig erfgoed. Het betreft een modernistisch burgerhuis (ID 40538) ter hoogte van Stationsstraat 40 en een burgerhuis (ID 39772) ter hoogte van Stationsstraat 42. Het modernistisch burgerhuis is een halfvrijstaande villa daterend uit de jaren 1940 (kadastraal geregistreerd in 1945) en gelegen bij het station van Testelt.¹² Het burgerhuis dateert uit het interbellum.¹³

TEST/21/03/17/16 - Digitale aanmaak

Figuur 24: Kaart met situering van het projectgebied en IOE-relictten op GRB-basiskaart (IOE, 2021)

¹⁰ Janneke Bosman, 'Archeologienota Landinrichtingsproject Merode - UD Bedevaartswegen Doodbroek', Archeologienota (Herentals: Vlaamse Landmaatschappij, 2020).

¹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed, "Inventaris Onroerend Erfgoed", geraadpleegd 17 januari 2018, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/>.

¹² 'Modernistisch burgerhuis'.

¹³ 'Burgerhuis'.

3.3 HISTORIEK EN CARTOGRAFISCHE BRONNEN

3.3.1 Onderzoek historische bronnen

Testelt wordt voor het eerst vermeld als 'Testelt' bij de stichting van de Abdij van Averbode uit 1134. Andere varianten op de plaatsnaam zijn Tesdelt (1151), Testel (1157) en Thestelt (1185). Het was een zelfstandige gemeente tot aan de gemeentefusies van 1977, wanneer Testelt een deelgemeente werd van de fusiegemeente Scherpenheuvel-Zichem.¹⁴

3.3.2 Historische situatie aan de hand van cartografische bronnen

Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Dit om na te gaan of er bebouwing is geweest op het terrein in historische tijden, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16de eeuw of later voorhanden zijn.

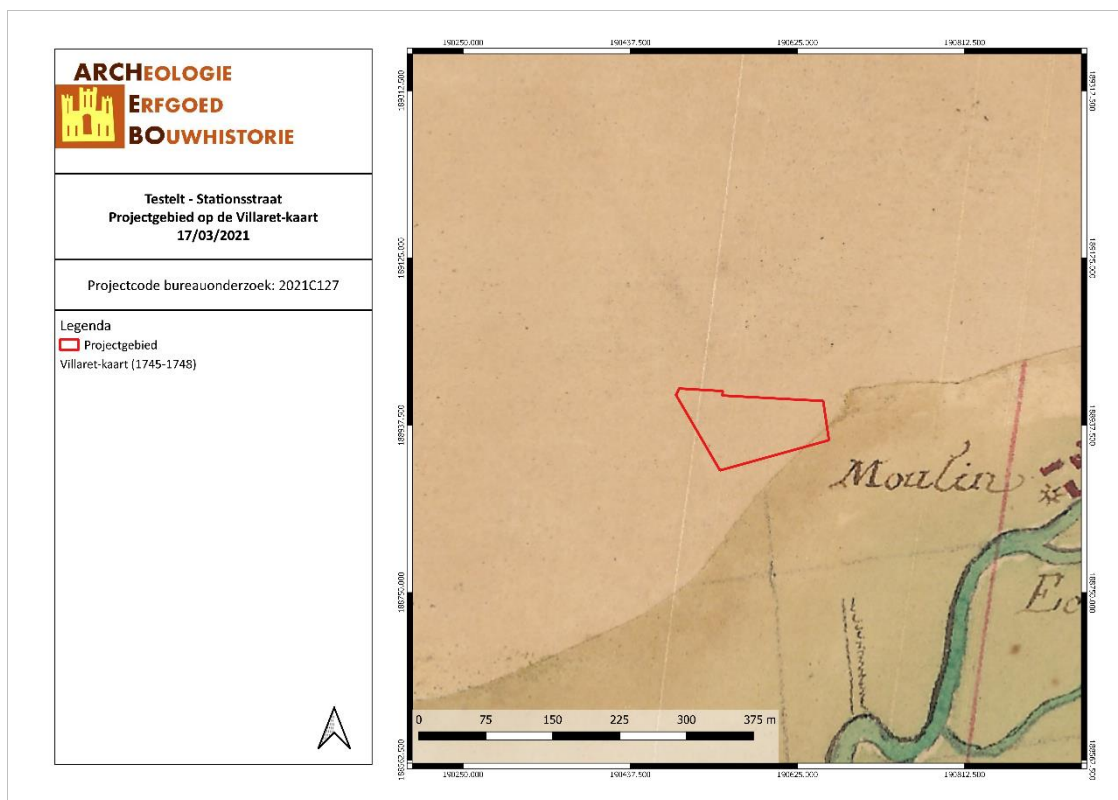
Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijkere bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kaarten. Mogelijk eerder aanwezige middeleeuwse structuren waren misschien reeds verdwenen.

Vooreerst worden enkele pre-19de-eeuwse cartografische bronnen behandeld zoals de Villaretkaart en de Ferrariskaart. De Villaretkaart is de eerste topografische kaart van een groot deel van de Zuidelijke Nederlanden. Ze werd gemaakt tussen 1745 en 1748 in opdracht van Lodewijk XV van Frankrijk en werd genoemd naar een van de makers, Jean Villaret (1703-1784). De Ferrariskaarten zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Ze zijn opgemaakt tussen 1771 en 1778 onder leiding van veldmaarschalk Joseph de Ferraris. Het is de eerste systematische kartering van het Belgische grondgebied, hoewel soms lokale verschuivingen mogelijk zijn.¹⁵

Op de Villaretkaart (ca. 1745-48) is het projectgebied niet specifiek gekarteerd. Op de Ferrariskaart valt af te leiden dat het projectgebied rond 1777 in het noordoosten bestond uit loofbos en in het zuidwesten uit weiland. In het westen van het terrein loopt een ongeplaveide weg die enkele huizen ten zuidoosten van het terrein verbindt met een waterloop die door het projectgebied loopt.

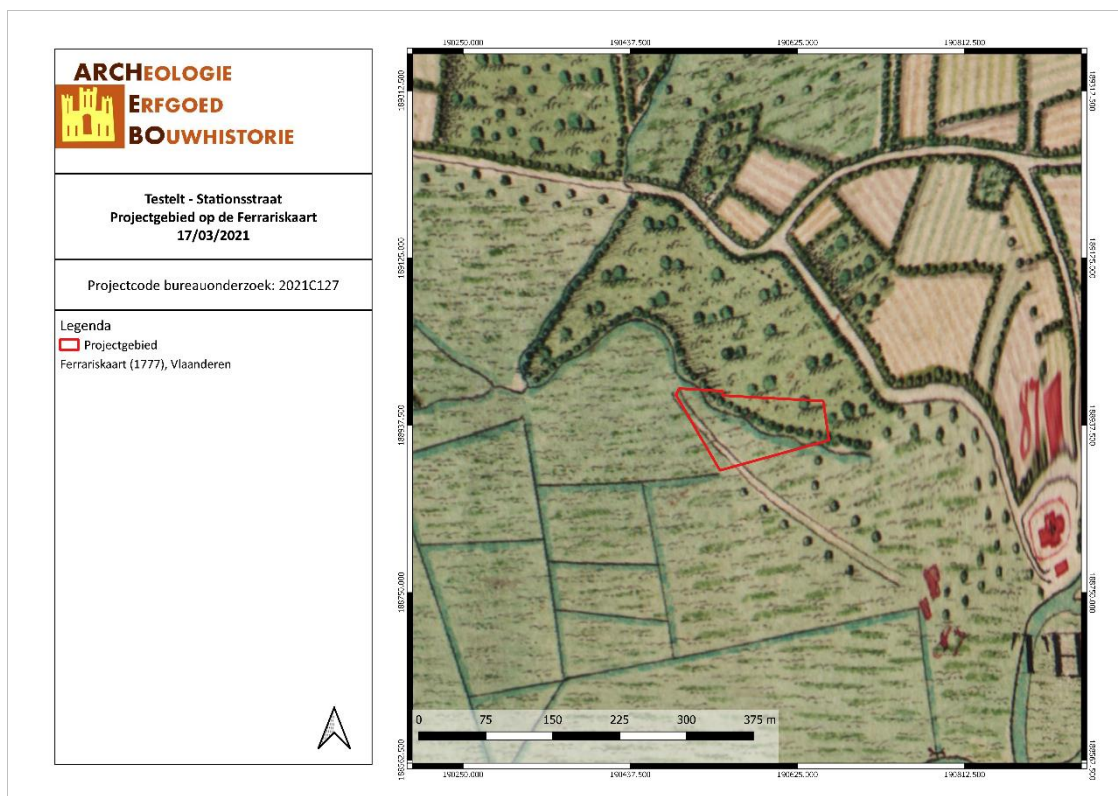
¹⁴ 'Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 956', 18 maart 2020, <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=956>; 'Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 957', geraadpleegd 18 maart 2021, <https://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=957>; 'Testelt', in *Wikipedia*, 26 januari 2021, <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Testelt&oldid=58168811>; 'Testelt', geraadpleegd 18 maart 2021, <https://www.scherpenheuvel-zichem.be/toerisme-en-vrije-tijd/toerisme/bezienswaardigheden/testelt>.

¹⁵ 'Villaretkaart', in *Wikipedia*, 6 februari 2020, <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Villaretkaart&oldid=55613913>; 'Ferrariskaarten', in *Wikipedia*, 26 december 2019, <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Ferrariskaarten&oldid=55318413>.

TEST/21/03/17/17 - Digitale aanmaak

Figuur 25: Detail uit de Villaretkaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2021)

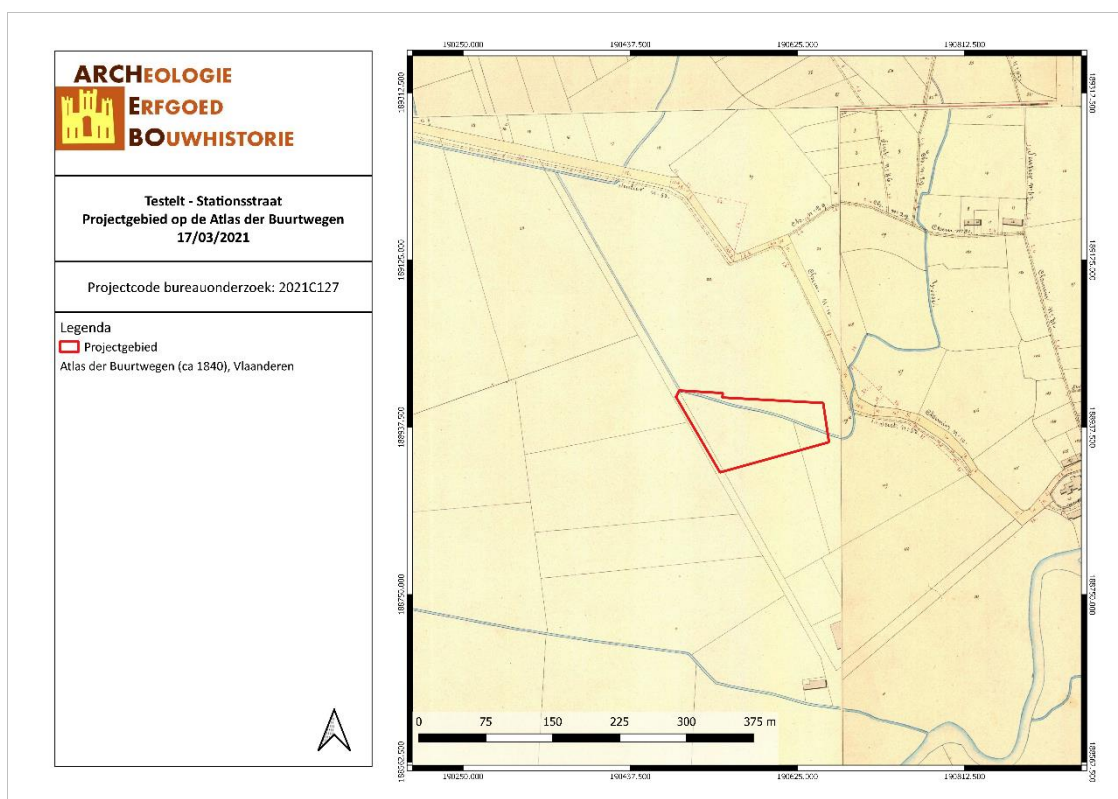

TEST/21/03/17/18 - Digitale aanmaak

Figuur 26: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2021)

Vervolgens worden vier cartografische bronnen uit de 19de eeuw vergeleken. De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.¹⁶ De kaarten Vandermaelen of Vandermaelenkaarten zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de Ferriskaarten uit de periode 1771-1778. Met de Popp-kaarten wordt de verzameling van kadasterkaarten bedoeld die in de 19de eeuw uitgegeven werd door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879). Een vierde bron is de topografische kaart van 1873.

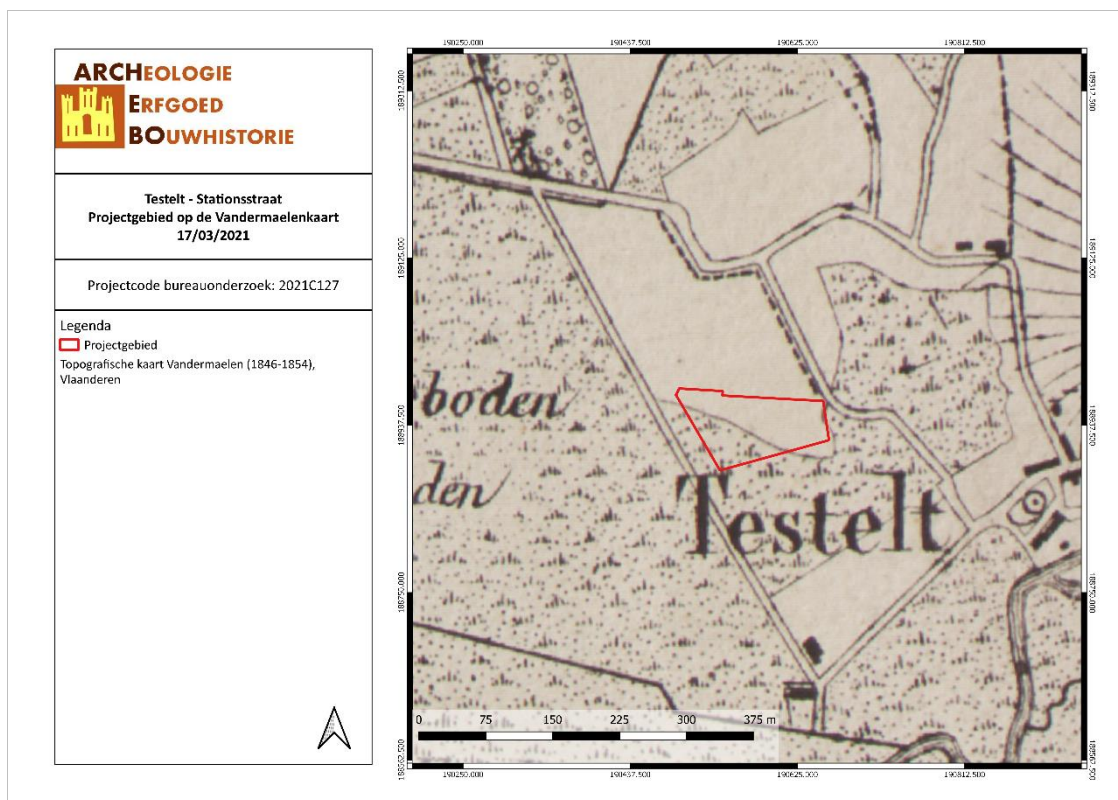
De Atlas der Buurtwegen toont dat het projectgebied kruist met drie percelen en onbebouwd is. Ook op de Atlas der Buurtwegen loopt er een waterloop door het terrein. Over het landgebruik rond deze periode geeft deze kaart geen informatie. De Vandermaelenkaart toont het projectgebied grotendeels niet specifiek gekarteerd, enkel het zuidwesten is gekarteerd als broek/bemde (vochtig grasland). Het terrein wordt niet langer gekruist door een waterloop. Op de Popp-kaart kruist het projectgebied met de percelen 431, 432 en 434. Over perceel 431 kon geen info in de legger teruggevonden worden, percelen 432 en 434 worden allebei beschreven als hooiland in het bezit van Carolus-Joannes Terwagne, een bankier uit Leuven. Langs de zuidwestelijke grens van het projectgebied loopt een *Chemin particulier*. Op de topografische kaart van 1873 is ten noorden van het projectgebied de spoorweg zichtbaar. De noordoostelijke helft van het terrein bestaat uit (braakliggend?) land, de zuidwestelijke helft uit gras- of weiland. Het noordoosten wordt van het zuidwesten gescheiden door een beek of gracht. In het noorden van het terrein staat een klein gebouw.

TEST/21/03/17/19 - Digitale aanmaak

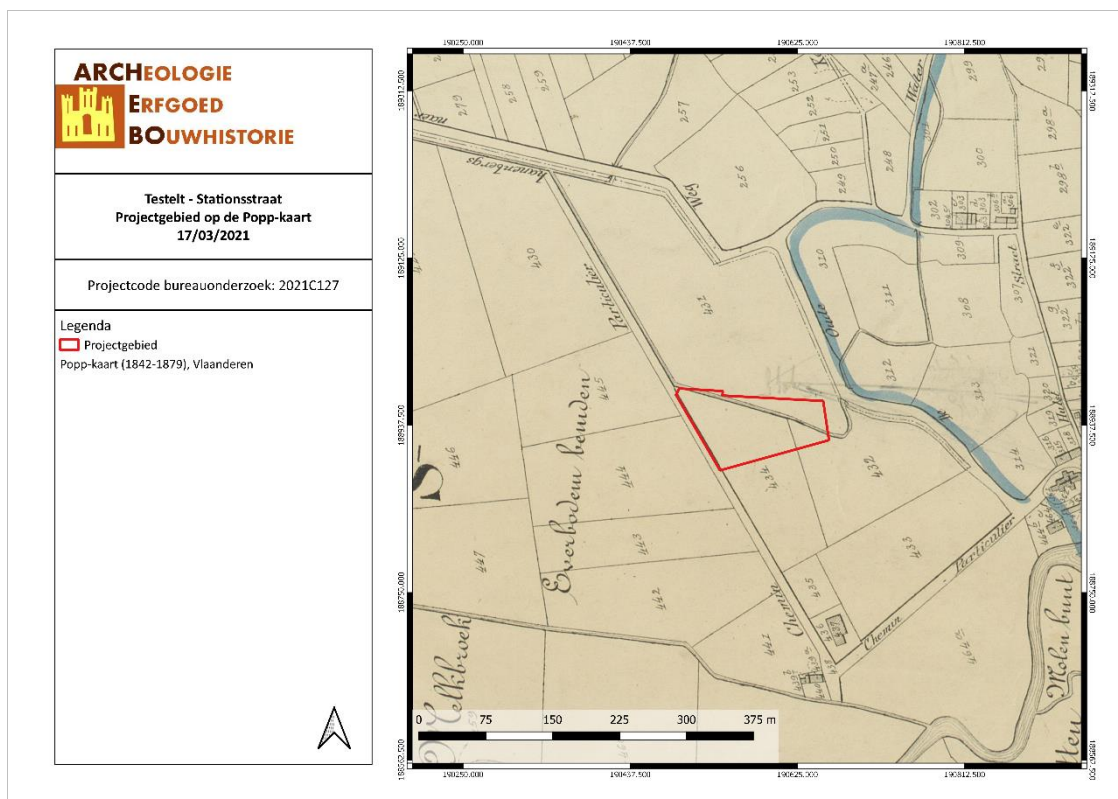
Figuur 27: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2021)

¹⁶ Geopunt Vlaanderen, "Atlas der Buurtwegen", geraadpleegd 2 januari 2018, <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

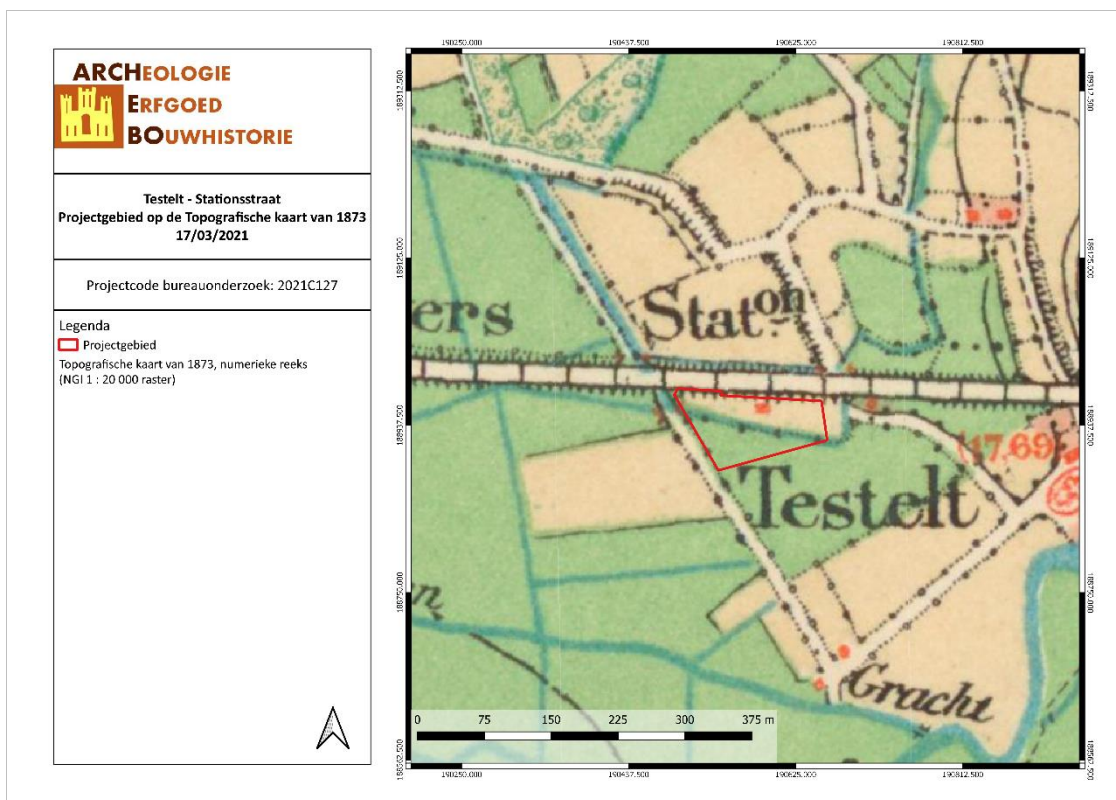
TEST/21/03/17/20 - Digitale aanmaak

Figuur 28: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2021)

TEST/21/03/17/21 - Digitale aanmaak

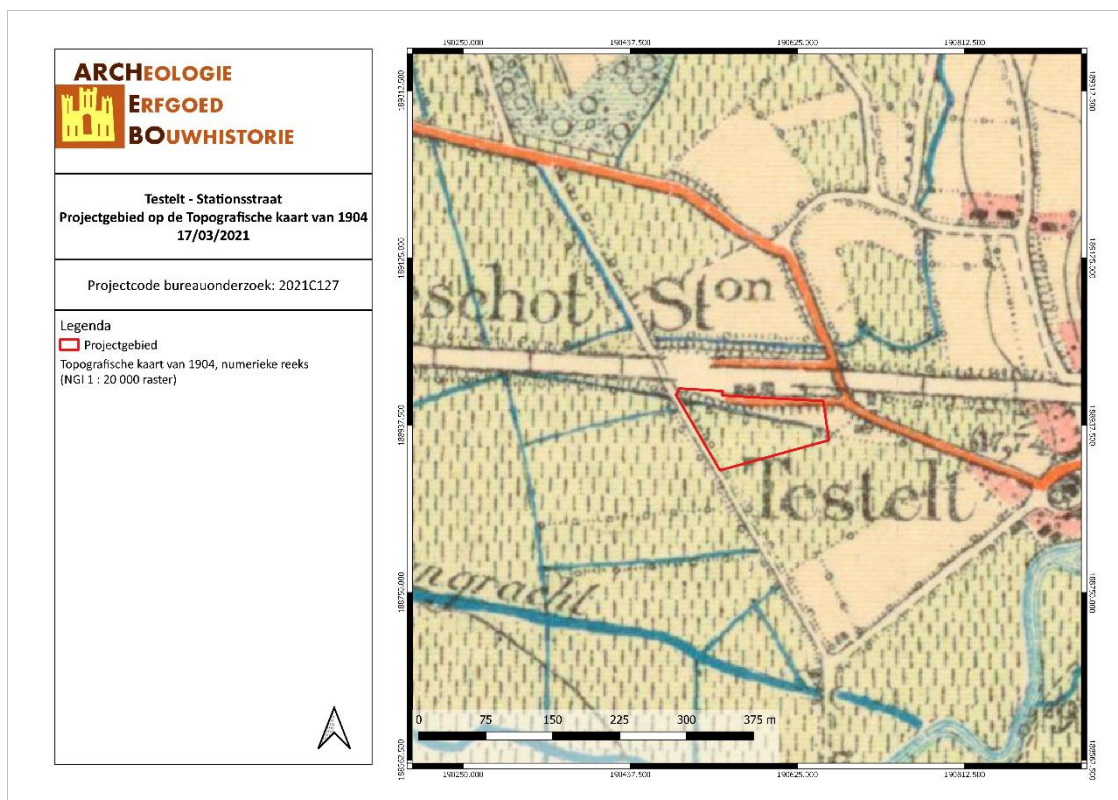
Figuur 29: Situering van het projectgebied op de Poppkaart (Geopunt, 2021)

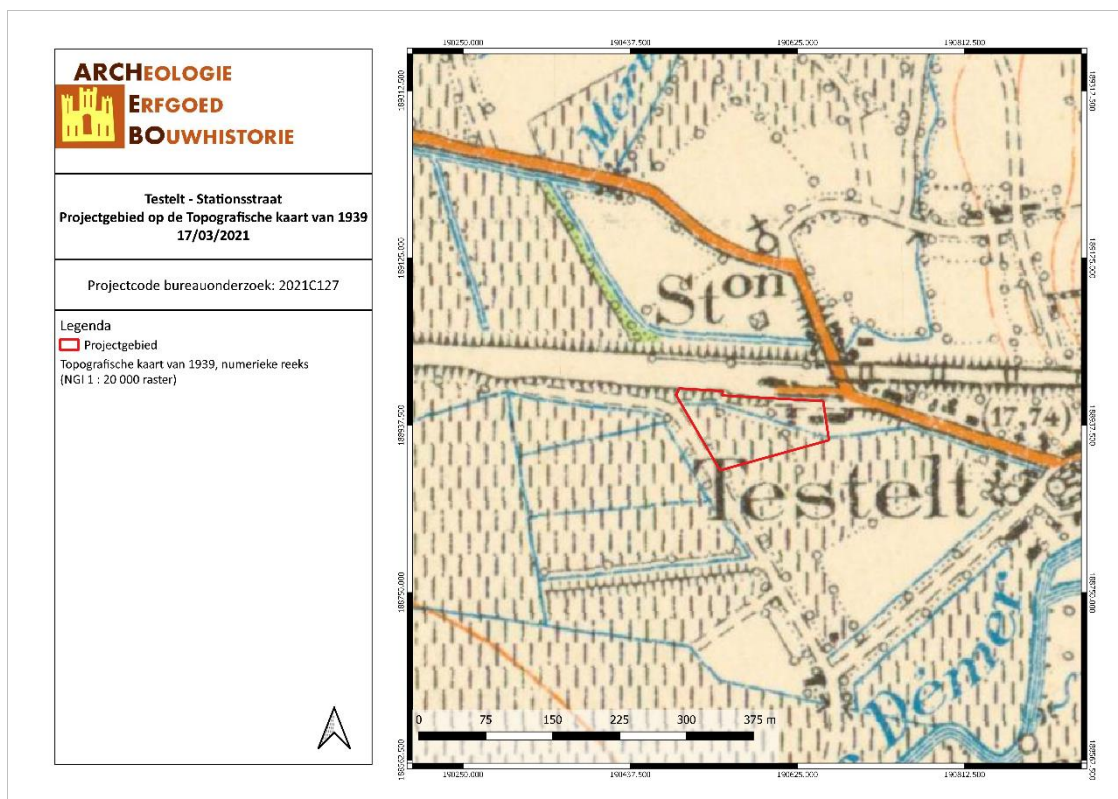
TEST/21/03/17/22 - Digitale aanmaak

Figuur 30: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2021)

Vervolgens worden er topografische kaarten en luchtfoto's uit de 20ste en 21ste eeuw vergeleken. Op de topografische kaart van 1904 bestaat het projectgebied grotendeels uit grasland. In het noorden van het terrein ligt de Stationsstraat. Tussen 1904 en 1939 worden de twee panden in het noorden van het projectgebied opgetrokken en tussen 1939 en 1969 wordt de bebouwing in het zuiden en westen van het terrein ook opgetrokken. De gracht die door het terrein loopt is rond 1969 overwelfd. De topografische kaarten van 1981 en 1989 (identiek voor dit landsdeel) tonen dezelfde situatie. Op de orthofoto van 1979-1990 en van 2000-2003 is te zien hoe het midden van het terrein benut wordt als stockageplaats. De bebouwing in het zuiden is tussen ca. 1990 en ca. 2000 nog verder uitgebreid. De luchtfoto van 2000-2003 toont de huidige situatie.

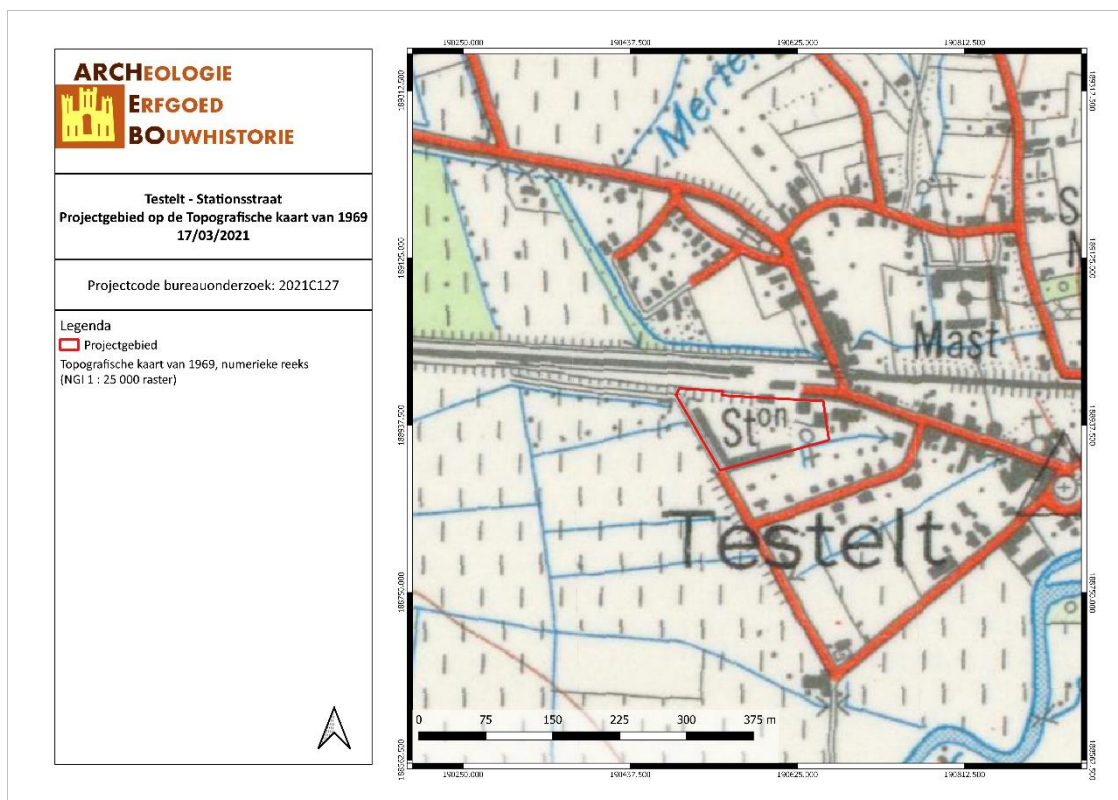

TEST/21/03/17/23 - Digitale aanmaak

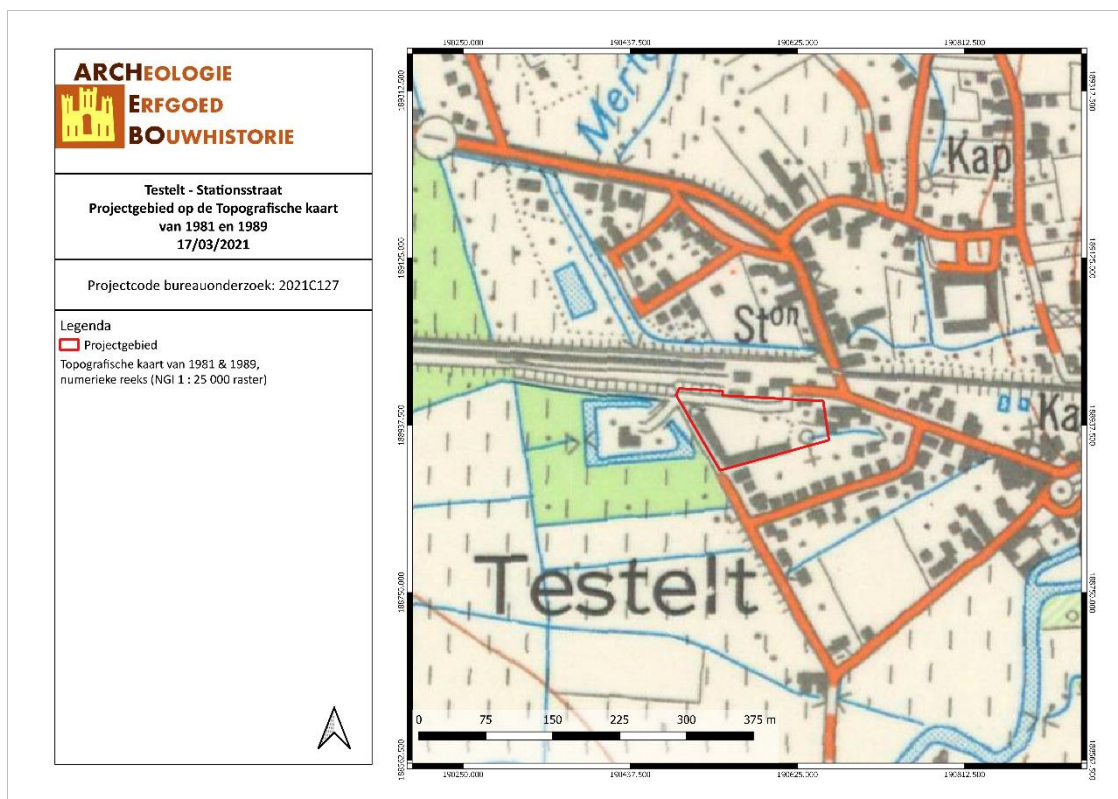
Figuur 31: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2021)

TEST/21/03/17/24 - Digitale aanmaak

Figuur 32: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2021)

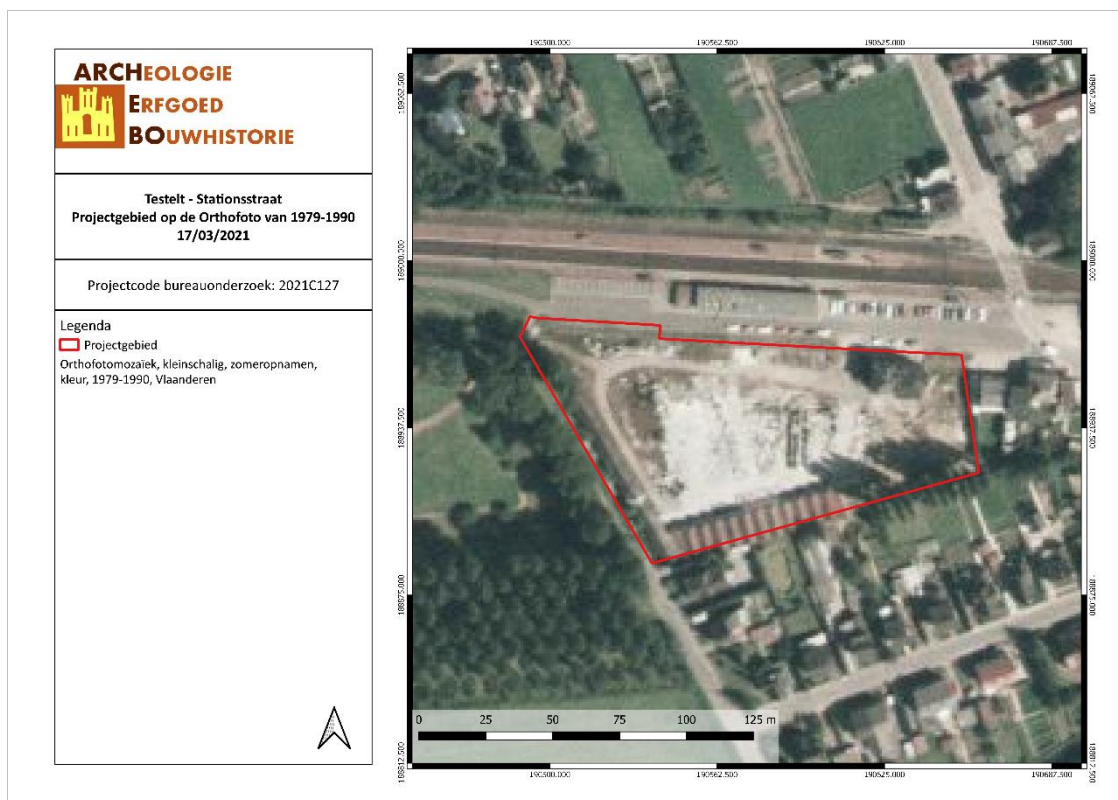

TEST/21/03/17/25 - Digitale aanmaak

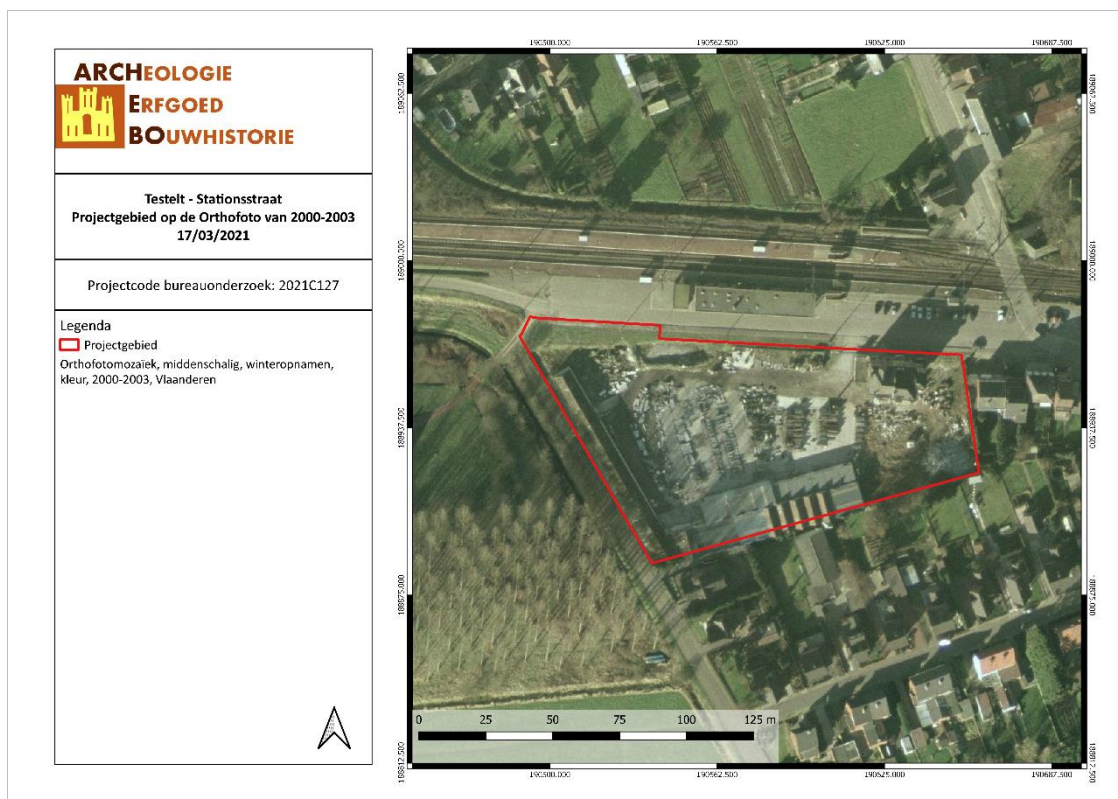
Figuur 33: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2021)

TEST/21/03/17/26 - Digitale aanmaak

Figuur 34: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981 en van 1989 (Cartesius, 2021)

TEST/21/03/17/27 - Digitale aanmaak

Figuur 35: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1979-1990 (Geopunt, 2021)

TEST/21/03/17/28 - Digitale aanmaak

Figuur 36: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2000-2003 (Geopunt, 2021)

3.4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Op basis van bovenstaande gegevens kan er een verwachting opgesteld worden naar mogelijke archeologische waarden binnen het projectgebied.

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied grotendeels omschreven als **OB**, wat verwijst naar bebouwde zones. Langs de zuidelijke grens is de bodem gekarteerd als **Eep**, sterk gleyige gronden op klei met reductiehorizont zonder profielontwikkeling. Het zijn natte alluviale kleibodems, met een donker grijsbruine bouwvoor en zijn meestal matig kalkhoudend. Roestverschijnselen komen voor vanaf 40-60cm diepte, dieper dan 80 cm wordt blauwgrijs gereduceerd materiaal aangetroffen.

Het projectgebied grenst aan de Demervallei tussen Aarschot en Diest (ID 10305; vastgesteld landschapsrelict). Zelf is het terrein vrij vlak, enkel in het noordwesten (bestaand tallud) en zuidoosten is een groter hoogteverschil. Het hoogteverschil in het noordwesten is te wijten aan de aanleg van de Stationsstraat en spoorweg, het hoogteverschil in het zuidoosten is te wijten aan de gracht Mertenloop-Stationsstraat, die door het terrein loopt. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 15,5 en 18 meter boven de zeespiegel. De gracht Mertenloop-Stationsstraat is een aftakking van de Grote Laak, die vanaf ca. 200m ten noorden van het terrein stroomt. Vanaf ca. 300m ten zuidoosten stroomt de Demer, vanaf ca. 350m ten zuidoosten de Leibeek en vanaf ca. 450m ten zuidoosten de Molengracht. Ca. 900m ten zuidoosten van het terrein ligt de Laarbeek. Ten noorden van het terrein liggen nog enkele lopen, zoals de Boonhofloop, Bloteloop, Vruenteloop en Muggenbergloop, allemaal aftakkingen van de Grote Laak.

Gezien de topografische ligging en de nabijheid van meerdere natuurlijke waterlopen is er een matige tot hoge kans op het aantreffen van steentijdartefactensites. Er is m.a.w. een verwachting op Steentijd.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied bebouwing aanwezig is geweest vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw. Bovendien is het projectgebied ook grotendeels benut als stockageplaats. Historisch gezien kunnen we voor het projectgebied echter spreken van een lage densiteit aan bebouwing. Deze bebouwing kan de bodem en de ondergrond wel (plaatselijk) verstoord hebben.

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving. Het betreft een motte of schans uit de 17de eeuw (CAI 151085), de Sint-Pieterskerk uit de Late Middeleeuwen (CAI 2439), een watermolen uit de 17de eeuw (CAI 2440), de pastorie van de Sint-Pietersparochie uit de 17de eeuw (CAI 164333) en de Kattestraatschans uit de 17de eeuw (CAI 974).

Het projectgebied bevindt zich in een omgeving met archeologisch potentieel. Op basis hiervan kunnen sporensites aanwezig zijn, gaande van de metaaltijden tot en met de Nieuwe Tijd.

4 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek samengevat en geanalyseerd. Deze analyse leidt tot een advies voor een eventueel vervolgonderzoek of voor een vrijgave van het terrein. Dit advies dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

4.1 ALGEMEEN

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan de Stationsstraat 40-42 in Testelt (Scherpenheuvel-Zichem, Vlaams-Brabant). Op het terrein zal de huidige bebouwing gesloopt worden en de bestaande verharding opgebroken worden. Er zal een nieuw wooncomplex gebouwd worden met op het achterliggende terrein een ven dat als wadi/waterbuffer gebruikt zal worden. Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ca. 10.038 m².

4.2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit bureauonderzoek was een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij kunnen volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving. Het betreft een motte of schans uit de 17de eeuw (CAI 151085), de Sint-Pieterskerk uit de Late Middeleeuwen (CAI 2439), een watermolen uit de 17de eeuw (CAI 2440), de pastorie van de Sint-Pietersparochie uit de 17de eeuw (CAI 164333) en de Kattestraatschans uit de 17de eeuw (CAI 974).

2. *Welke info valt er te vinden over de voormalige constructies op het terrein?*

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied bebouwing aanwezig is geweest vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw. Bovendien is het projectgebied ook grotendeels benut als stockageplaats. Historisch gezien kunnen we voor het projectgebied echter spreken van een lage densiteit aan bebouwing. Deze bebouwing kan de bodem en de ondergrond wel (plaatselijk) verstoord hebben.

3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?*

Op basis van de historische bronnen en kaarten kan geen uitsluitsel gemaakt worden in de te verwachten structuren.

4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

Ter hoogte van de bestaande bebouwing is er verstoring van de bodem en het bodemarchief te verwachten. Toekomstige verstoringen zijn te verwachten bij de sloop van de huidige bebouwing en bij het opbreken van de huidige verharding.

4.3 SAMENVATTING / ASSESSMENT BUREAUONDERZOEK

In deze samenvatting wordt een kort overzicht gegeven van de werkwijze van het bureauonderzoek en de belangrijkste conclusies. Bovendien wordt een afweging gemaakt van de noodzaak voor verder vooronderzoek voor de locatie.

4.3.1 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek

Op het terrein zal de huidige bebouwing gesloopt worden en de bestaande verharding opgebroken worden. Er zal een nieuw wooncomplex gebouwd worden met op het achterliggende terrein een ven dat als wadi/waterbuffer gebruikt zal worden. Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ca. 10.038 m².

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied grotendeels omschreven als **OB**, wat verwijst naar bebouwde zones. Langs de zuidelijke grens is de bodem gekarteerd als **Eep**, sterk gleyige gronden op klei met reductiehorizont zonder profielontwikkeling. Het zijn natte alluviale kleibodems, met een donker grijsbruine bouwvoor en zijn meestal matig kalkhoudend. Roestverschijnselen komen voor vanaf 40-60cm diepte, dieper dan 80 cm wordt blauwgrijs gereduceerd materiaal aangetroffen.

Het projectgebied grenst aan de Demervallei tussen Aarschot en Diest (ID 10305; vastgesteld landschapsrelict). Zelf is het terrein vrij vlak, enkel in het noordwesten en zuidoosten is een groter hoogteverschil. Het hoogteverschil in het noordwesten is te wijten aan de aanleg van de Stationsstraat en spoorweg, het hoogteverschil in het zuidoosten is te wijten aan de gracht Mertenloop-Stationsstraat, die door het terrein loopt. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 15,5 en 18 meter boven de zeespiegel. De gracht Mertenloop-Stationsstraat is een aftakking van de Grote Laak, die vanaf ca. 200m ten noorden van het terrein stroomt. Vanaf ca. 300m ten zuidoosten stroomt de Demer, vanaf ca. 350m ten zuidoosten de Leibeek en vanaf ca. 450m ten zuidoosten de Molengracht. Ca. 900m ten zuidoosten van het terrein ligt de Laarbeek. Ten noorden van het terrein liggen nog enkele lopen, zoals de Boonhofloop, Bloteloop, Vruenteloop en Muggenbergloop, allemaal aftakkingen van de Grote Laak.

Gezien de topografische ligging en de nabijheid van meerdere natuurlijke waterlopen is er een matige tot hoge kans op het aantreffen van steentijdartefactensites. Er is m.a.w. een verwachting op Steentijd.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied bebouwing aanwezig is geweest vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw. Bovendien is het projectgebied ook grotendeels benut als stockageplaats. Historisch gezien kunnen we voor het projectgebied echter spreken van een lage densiteit aan bebouwing. Deze bebouwing kan de bodem en de ondergrond wel (plaatselijk) verstoord hebben.

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving. Het betreft een motte of schans uit de 17de eeuw (CAI 151085), de Sint-Pieterskerk uit de Late Middeleeuwen (CAI 2439), een watermolen uit de 17de eeuw (CAI 2440), de pastorie van de Sint-Pietersparochie uit de 17de eeuw (CAI 164333) en de Kattestraatschans uit de 17de eeuw (CAI 974).

Het projectgebied bevindt zich in een omgeving met archeologisch potentieel. Op basis hiervan kunnen sporensites aanwezig zijn, gaande van de metaaltijden tot en met de Nieuwe Tijd.

4.3.2 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek

Op het terrein zal de huidige bebouwing gesloopt worden en de bestaande verharding opgebroken worden. Er zal een nieuw wooncomplex gebouwd worden met op het achterliggende terrein een ven dat als wadi/waterbuffer gebruikt zal worden. Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ca. 10.038 m².

Gezien de topografische ligging en de nabijheid van meerdere natuurlijke waterlopen is er een matige tot hoge kans op het aantreffen van steentijdartefactensites. Er is m.a.w. een verwachting op Steentijd.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied bebouwing aanwezig is geweest vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw. Bovendien is het projectgebied ook grotendeels benut als stockageplaats. Historisch gezien kunnen we voor het projectgebied echter spreken van een lage densiteit aan bebouwing. Deze bebouwing kan de bodem en de ondergrond wel (plaatselijk) verstoord hebben.

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving. Het betreft een motte of schans uit de 17de eeuw (CAI 151085), de Sint-Pieterskerk uit de Late Middeleeuwen (CAI 2439), een watermolen uit de 17de eeuw (CAI 2440), de pastorie van de Sint-Pietersparochie uit de 17de eeuw (CAI 164333) en de Kattestraatschans uit de 17de eeuw (CAI 974).

Het projectgebied bevindt zich in een omgeving met archeologisch potentieel. Op basis hiervan kunnen sporensites aanwezig zijn, gaande van de metaaltijden tot en met de Nieuwe Tijd.

4.4 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat de geplande werken het archeologisch bodemarchief zullen verstoren en er bijkomende maatregelen nodig zijn. Dit wordt verder besproken in het 'Programma van maatregelen'.

5 BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Bogemans, Frieda. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - Kaartblad 24 Aarschot*. Quartairgeologische Kaart. Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, 2007.

Bosman, Janneke. 'Archeologienota Landinrichtingsproject Merode - UD Bedevaartswegen Doodbroek'. Archeologienota. Herentals: Vlaamse Landmaatschappij, 2020.

Heirman, Floortje. 'Pastoriestraat (Scherpenheuvel-Zichem, Vlaams-Brabant)'. Archeologienota. Sint-Michiels-Brugge: Ruben Willaert bvba, 2019.

Laga, Pieter, Stephen Louwye, en Stéphane Geets. 'Paleogene and Neogene lithostratigraphic units (Belgium)', *Geologica Belgica*, 4/1-2 (2001): 135–52.

Scheers, Ali Jelene. 'Archeologienota met uitgesteld onderzoek Scherpenheuvel-Zichem Testelt Hulst'. Archeologienota. Gent: BAAC Vlaanderen bvba, oktober 2017.

Van Ranst, E., en C. Sys. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)*. Gent: Laboratorium voor Bodemkunde - Universiteit Gent, 2000.

Online bronnen

Agentschap Onroerend Erfgoed. 'Inventaris Onroerend Erfgoed'. Geraadpleegd 17 januari 2017. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/>.

'Burgerhuis'. Geraadpleegd 18 maart 2021. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/39772>.

'Ferrariskaarten'. In *Wikipedia*, 26 december 2019. <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Ferrariskaarten&oldid=55318413>.

'Geopunt', z.d. <https://www.geopunt.be/>.

Geopunt Vlaanderen. 'Atlas der Buurtwegen'. Geraadpleegd 2 januari 2017. <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

'Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 956', 18 maart 2020. <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=956>.

'Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 957'. Geraadpleegd 18 maart 2021. <https://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=957>.

'Modernistisch burgerhuis'. Geraadpleegd 18 maart 2021. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/40538>.

'Stationsstraat'. Geraadpleegd 18 maart 2021. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/16356>.

'Testelt'. In *Wikipedia*, 26 januari 2021. <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Testelt&oldid=58168811>.

'Testelt'. Geraadpleegd 18 maart 2021. <https://www.scherpenheuvel-zichem.be/toerisme-en-vrije-tijd/toerisme/bezienswaardigheden/testelt>.

'Villaretkaart'. In *Wikipedia*, 6 februari 2020.
<https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Villaretkaart&oldid=55613913>.

6 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen	4
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2021) .	6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2021).....	6
Figuur 4: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2021).....	8
Figuur 5: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2021).....	9
Figuur 6: Inplanting (initiatiefnemer, 2021)	10
Figuur 7: Inplanting kelders (initiatiefnemer, 2021).....	10
Figuur 8: Snede (initiatiefnemer, 2021).....	11
Figuur 9: Profiel (initiatiefnemer, 2021)	11
Figuur 10: Inplanting (initiatiefnemer, 2021)	12
Figuur 11: Situering van het projectgebied en toekomstplan op de GRB-basiskaart (ARCHEBO bvba, 2021).....	12
Figuur 12: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2021).....	14
Figuur 13: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2021)	14
Figuur 14: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in NW-ZO richting (Geopunt, 2021)	15
Figuur 15: Scherpenheuvel-Zichem aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2021)	15
Figuur 16: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2021).....	16
Figuur 17: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2021)	17
Figuur 18: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2021)	17
Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2021)	18
Figuur 20: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2021)	19
Figuur 21: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, 2021).....	19
Figuur 22: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2021).....	20
Figuur 23: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2021)	21
Figuur 24: Kaart met situering van het projectgebied en IOE-relicten op GRB-basiskaart (IOE, 2021)	22
Figuur 25: Detail uit de Villaretkaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2021)	24
Figuur 26: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2021).....	24
Figuur 27: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2021)	25
Figuur 28: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2021)	26
Figuur 29: Situering van het projectgebied op de Poppkaart (Geopunt, 2021)	26
Figuur 30: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2021).....	27
Figuur 31: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2021).....	28
Figuur 32: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2021).....	28
Figuur 33: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2021).....	29
Figuur 34: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981 en van 1989 (Cartesius, 2021).....	29
Figuur 35: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1979-1990 (Geopunt, 2021).....	30
Figuur 36: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2000-2003 (Geopunt, 2021).....	30

7 PLANNENLIJST

TEST/21/03/17/1 - Digitale aanmaak	6
TEST/21/03/17/2 - Digitale aanmaak	6
TEST/21/03/17/3 - Digitale aanmaak	8
TEST/21/03/17/4 - Digitale aanmaak	9
TEST/21/06/17/5 - Digitale aanmaak	12
TEST/21/03/17/6 - Digitale aanmaak	14
TEST/21/03/17/7 - Digitale aanmaak	14
TEST/21/03/17/8 - Digitale aanmaak	15
TEST/21/03/17/9 - Digitale aanmaak	16
TEST/21/03/17/10 - Digitale aanmaak	17
TEST/21/03/17/11 - Digitale aanmaak	18
TEST/21/03/17/12 - Digitale aanmaak	19
TEST/21/03/17/13 - Digitale aanmaak	19
TEST/21/03/17/14 - Digitale aanmaak	20
TEST/21/03/17/15 - Digitale aanmaak	21
TEST/21/03/17/16 - Digitale aanmaak	22
TEST/21/03/17/17 - Digitale aanmaak	24
TEST/21/03/17/18 - Digitale aanmaak	24
TEST/21/03/17/19 - Digitale aanmaak	25
TEST/21/03/17/20 - Digitale aanmaak	26
TEST/21/03/17/21 - Digitale aanmaak	26
TEST/21/03/17/22 - Digitale aanmaak	27
TEST/21/03/17/23 - Digitale aanmaak	28
TEST/21/03/17/24 - Digitale aanmaak	28
TEST/21/03/17/25 - Digitale aanmaak	29
TEST/21/03/17/26 - Digitale aanmaak	29
TEST/21/03/17/27 - Digitale aanmaak	30
TEST/21/03/17/28 - Digitale aanmaak	30